

(FINANCIEEL) JAARVERSLAG

2018

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe
te Alphen aan den Rijn

GROENENDIJK
onderwijsadministratie

Bezoekadres Trapezium 210, Sliedrecht
Postadres Postbus 80, 3360 AB Sliedrecht

T (0184) 41 25 07
<http://www.groenendijk.nl/>

ter identificatie

VAN REE ACCOUNTANTS

INHOUDSOPGAVE

A TOELICHTING OP ONDERDELEN VAN HET JAARVERSLAG

Bestuursverslag	1
Kengetallen	40

B JAARREKENING

B1 Grondslagen	41
B2 Balans per 31 december 2018	46
B3 Staat van baten en lasten 2018	48
B4 Kasstroomoverzicht 2018	49
B5 Toelichting behorende tot de balans	50
B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	57
B7 Overzicht verbonden partijen	61
B9 WNT	62
B10 Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen	64
B11 Gebeurtenissen na balans	65
B12 Statutaire regeling omtrent bestemming resultaat	62
B13 Ondertekening jaarverslag	63

C OVERIGE GEGEVENS

C1 Controleverklaring	64
-----------------------	----

Stichting Islamitische scholen Rijn en Gouwe

Bestuursjaarverslag 2018

Stichting voor islamitisch basisonderwijs

ter identificatie

VAN REE ACCOUNTANTS

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. Inleiding	5
1.1 Organisatiestructuur en Good Governance	5
1.2 Medezeggenschap	7
1.3 Externe relaties / communicatie	7
1.4 Ouderbetrokkenheid	7
1.5 Leerlingenaantallen	8
1.6 Zaken met politieke of maatschappelijke impact	8
1.7 Algemene Verordening Gegevensbescherming	9
1.8 Veiligheidsbeleid	9
2. Missie en visie	10
2.1 Missie	10
2.2 Visie	10
2.3 Kernwaarden	10
2.4 Identiteit	10
3. Onderwijs	11
3.1 Onderwijskundig beleid	11
3.2 Kwaliteitscyclus interne beheersing	11
3.3 Inspectie van het onderwijs	12
3.4 Kwaliteit en onderwijsopbrengsten	12
3.5 Toelatingsbeleid	13
3.6 Passend Onderwijs en ondersteuning	13
3.7 Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen	13
3.8 Klachten	14
4. Ontwikkelingen 2018	
4.1 Ontwikkelingen onderwijs/kwaliteit	15
4.1.1 Taalontwikkeling	15
4.1.2 Tevredenheidsonderzoeken	15
4.1.3 Kwaliteitszorg	15
4.1.4 Projecten	15
4.1.5 Leerlingenraad	15
4.1.6 Burgerschap	16
4.2 Huisvesting	17
4.3 Jaarrekening	17
4.4 Personeelsbeleid	17
4.4.1 Meerjarenformatiebeleid	18
4.5 Samenstelling en sterkte personeelsbestand	18
4.5.1 Personeelssterkte	18
4.6 Ziekteverzuim	19
4.7 Functiemix	20
4.8 Gesprekkencyclus	20
4.9 Bedrijfs hulpverlening (BHV)	21
4.10 Personeelsontwikkeling	21
4.11 Prestatiebox	21
4.12 Cultuureducatie	21
4.13 Gevoerd beleid inzake beheersing van uitkeringen van ontslag	21
4.14 Werkdrukmiddelen	22

5. Financien	23
5.1 Treasurybeleid	23
5.2 Continuïteitsparagraaf	23
5.3 Continuïteitsparagraaf SISR&G inclusief toeichting	23
5.4 Risicobeheersing en toezicht (B1, B2)	26
6. Financien	30
7. Financiële positie op balansdatum	30

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag van 2018. Een verslag met daarin een overzicht van de activiteiten en behaalde resultaten over het jaar 2018, zowel beleidsmatig, operationeel als financieel. Het verslag is bedoeld voor de ouders en verzorgers van onze leerlingen en de leden van de schoolteams. Ook dient het verslag als maatschappelijke verantwoording naar de relevante omgeving, voor het ministerie van OCW en de Onderwijsinspectie.

In de afgelopen jaren is er door bestuur, directies en de teams een sterke basis neergezet. Het leerlingaantal is naar verwachting, de financiële resultaten zijn solide en de betrokkenheid en motivatie van de medewerkers is hoog, waardoor de kwaliteit van het onderwijs geborgd is.

Aan onze medewerkers worden hoge eisen gesteld. Personeelsleden voeren hun werk op professionele wijze uit en ontwikkelen zich voortdurend. We zijn dankbaar dat medewerkers, kinderen en ouders binnen onze stichting op een fantastische manier samenwerken. Samen weten we ons verbonden door en zijn we aanspreekbaar op vertrouwen, verantwoordelijkheid, verbinding en professionalisme.

Ook in 2018 is de inzet van ouders een onmisbare factor geweest in de sfeer en kwaliteit van de school. Allen hartelijk dank daarvoor. Het bestuur heeft het volste vertrouwen in een succesvol en plezierig 2019.

mr. S (Said) Boukayouh
Dagelijks bestuurder

1. Inleiding

1.1 Organisatiestructuur en Good Governance

De rechtspersoon is een stichting met de naam 'Stichting islamitische scholen Rijn en Gouwe' (SISR&G) en is gevestigd in Alphen aan den Rijn. De stichting is opgericht op 20 maart 1989 en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41167880. De statuten van de stichting zijn op 27 december 2012 gewijzigd en in overeenstemming gebracht met de besluitvorming van het bestuur aangaande de bepalingen van de Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs van de PO Raad. Onder het bevoegd gezag van SISR&G vallen de volgende twee basisscholen:

An Noer te Alphen aan den Rijn (brin: 23VH)

Al Qalam te Gouda (brin: 27YG)

SISR&G heeft een bestuur bestaande uit een toezichthoudend deel (algemeen bestuur) en een dagelijkse bestuurder.

Werkwijze

De uitvoering van taken vindt plaats conform de uitgangspunten van het managementstatuut en – voor zover het de taken van het Algemeen Bestuur betreft – de statuten van de stichting. Er is sprake van een open relatie tussen de dagelijks bestuurder en de leden van het Algemeen Bestuur enerzijds en de directies anderzijds. De bestuurlijke functie wordt adequaat en zorgvuldig uitgevoerd. De belangen van alle betrokkenen worden correct afgewogen.

De Stichting hanteert het Raad van Beheer model. Het toezichthoudend bestuur en de dagelijks bestuurder evalueren jaarlijks – conform de Code – het functioneren binnen het bestuursmodel als team en individu. Tijdens deze evaluatie staat het ontwikkelen centraal door terug te kijken, te reflecteren en te beoordelen. De werking van het huidige bestuursmodel, fasen en perspectieven op toezichthouden en de bevoegdheden van Algemeen Bestuur, Directie en GMR waren de thema's in de vergaderingen die in 2018 hebben plaatsgevonden. Daarnaast was er in de bestuursvergaderingen aandacht voor de trends en ontwikkelingen in het onderwijs.

Het Strategisch Beleid vormt het richtinggevende kader voor het functioneren van de scholen en haar schoolplannen. Er is ook het afgelopen jaar sprake geweest van een deugdelijke bedrijfsvoering die gericht is op de doelen die zijn geformuleerd in de schoolplannen en de daarop gebaseerde jaarplannen. De ter beschikking gestelde financiën worden overeenkomstig deze plannen ingezet. Begrotingen zijn voor de schooldirecties taakstellend.

Initiatieven om de samenwerking tussen de scholen op stichtingsniveau te bevorderen en die binnen het Managementoverleg in gezamenlijkheid zijn uitgedacht, worden door het Algemeen Bestuur gesteund en indien nodig financieel gefaciliteerd.

De afstemming en legitimering van het beleid vindt plaats in dialoog met de directies. Zij zorgen voor input in het kader van de beleidsontwikkeling en na vaststelling van het beleid communiceren de directies van de afzonderlijke scholen dit verder in de richting van hun teams en/of ouders. De schoolplannen en het daaraan gekoppelde jaarplan vervullen daarbij een belangrijke rol. Met ouders en leerkrachten wordt gecommuniceerd via de vertegenwoordiging van de (G)MR.

Er is ruimte voor een open dialoog over het te voeren beleid. De rechten van de GMR (advies/instemming) zijn geregeld in de reglementen.

Vanuit het Algemeen Bestuur wordt met de dagelijks bestuurder jaarlijks een beoordelingsgesprek gevoerd over de behaalde doelstellingen alsmede de wijze van functioneren. Voor dit gesprek wordt input verzameld bij diverse stakeholders. De leden van het Algemeen Bestuur ontvangen een vergoeding ter hoogte van de vrijwilligersvergoeding voor hun taken.

Algemeen bestuur

Uit 2018 bestond het algemeen bestuur uit de volgende personen:

Dhr. M. Belhassoui, voorzitter

Dhr. M. Sabab, secretaris tevens penningmeester

Vacature

Bij het schrijven van dit bestuursverslag is invulling gegeven aan de vacature in het algemeen bestuur en is het AB weer op volle sterkte.

Honorering Algemeen bestuur

Alle leden van het toezichthoudende bestuur ontvangen een vergoeding ter van maximaal € 1500,00 per jaar.

Dagelijks bestuur

De heer mr S. Boukayouh is als dagelijks bestuurder belast met de feitelijke uitoefening van de taken en bevoegdheden van het bevoegd gezag over de scholen.

Directeuren

De directeuren van de scholen zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op school en uitvoering van het beleid. In het managementoverleg brengen de directeuren advies uit aan de dagelijks bestuurder inzake beleidsvoornemens. De directeuren doen verslag van belanghebbende zaken op de school.

Administratie

De financiële administratie en de personeels- en salarisadministratie worden uitgevoerd door Groenendijk Onderwijs BV in Sliedrecht.

Huisvesting

SISR&G heeft uit kostenoverwegingen ervoor gekozen geen kantoorruimte te huren en gebruik te maken van een ruimte bij de scholen. Vanwege ruimtegebrek op de scholen is het de ambitie om in 2019 of 2020 een kleine kantoorruimte te huren voor de directeur bestuurder.

1.2 Medezeggenschap

Binnen SISR&G is de medezeggenschap op schoolniveau ingericht door middel van een medezeggenschapsraad (MR) per school bestaande uit ouders en personeel. De rechten, plichten, taken en bevoegdheden van de MR zijn vastgelegd in een reglement. In de praktijk voert de directeur van de school het overleg met de MR. Op bestuursniveau is de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) gesprekspartner. De dagelijks bestuurder legt voorgenomen besluiten ter instemming of advisering voor aan de GMR. De belangrijkste taak van de GMR is het toetsen van deze besluiten. Tijdens de GMR-vergaderingen is de dagelijks bestuurder beschikbaar om uitleg en informatie te geven over het voorgenomen beleid. In de GMR zitten ouders en personeelsleden.

SISR&G is via de Islamitische besturenorganisatie (ISBO) aangesloten bij de LCG WMS voor medezeggenschaps-geschillen.

1.3 Externe relaties / communicatie

Het bestuur, de directies en de scholen hechten groot belang aan een goed contact met de omgeving en betrokkenen. Dit uit zich allereerst door presentie en een actieve bijdrage in alle relevante overleggen (SWV Passend Onderwijs, bestuurlijke netwerken, gemeenten, enz.). Intern wordt ruim voldoende tijd ingeruimd voor een bezoek aan de scholen om daar met directie, team, ouders en leerlingen te spreken.

Het doel van de horizontale verantwoording naar de stakeholders is drieledig:

- a. Legitimering van het beleid en het verkrijgen van draagvlak.
- b. Afleggen van rekenschap.
- c. Verkrijgen van inzicht in verbetermogelijkheden door in discussie de mogelijkheid te benutten voor het inwinnen van advies.

Om te komen tot een goed werkend proces van horizontale verantwoording kiest SISR&G voor een positieve en constructieve benadering. Daarnaast wordt ervoor gezorgd dat adequate informatie tijdig beschikbaar is en dat er voldoende tijd wordt uitgetrokken voor en aandacht gegeven aan alle belanghebbenden bij stakeholders. De belanghebbenden bij de stichting kunnen worden beschouwd als de vertegenwoordigers van de maatschappelijke relevante omgeving.

Met o.a. de volgende (groepen) belanghebbenden wordt er structureel overleg gevoerd.

- Vertegenwoordigers van het gemeentebestuur en de relevante politieke partijen.
- Vertegenwoordigers van de moskeeën.
- Vertegenwoordigers van wijkteams.
- Vertegenwoordigers van kinderopvangorganisaties.
- Brede School.
- Weekendschool.
- ISBO.
- GGD Midden-Holland.
- Politie.

Met de gemeenten Gouda en Alphen aan den Rijn vindt afstemming plaats met betrekking tot het lokaal educatiebeleid (LEA).

Het belangrijkste doel van het lokaal educatiebeleid is de ononderbroken ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar. In 2018 hebben er de nodige activiteiten plaatsgevonden.

1.4 Ouderbetrokkenheid

Wij zien ouderbetrokkenheid als een essentieel onderdeel van onderwijskwaliteit. Onze kinderen moeten de kans krijgen een ononderbroken schoolloopbaan te doorlopen en een brede maatschappelijke vorming te krijgen. Daarvoor is een gezamenlijke inzet nodig van ouders, professionals en de leerlingen zelf.

Uit onderzoek is onomstotelijk gebleken dat ouderbetrokkenheid een groot effect heeft op het functioneren van leerlingen binnen de school, op hun sociaal functioneren, hun cognitief functioneren, hun schoolprestaties en hun werkhouding. Een voorwaarde voor ouderbetrokkenheid is het aangaan van dialoog en educatief- en didactisch partnerschap tussen ouders en de professionals binnen de schoolorganisatie.

Ouders en professionals moeten in gesprek raken en blijven over de ontwikkeling van het kind thuis en op school en hoe daar in beide opvoedmilieus mee wordt omgegaan. Deze dialoog begint wanneer de leerling wordt ingeschreven en loopt de hele schoolloopbaan door. De school en ouders zijn hierbij gelijkwaardige partners. Al Qalam is -vanuit een eerdere inspectie bezoek VVE- een voorbeeldschool wat betreft ouderbetrokkenheid. Beide scholen hebben een ouderraad en plannen regelmatig een bijeenkomst.

1.5 Leerlingenaantallen

Op 1 oktober 2018 telde SISR&G 754 leerlingen. Het leerlingenaantal is de laatste jaren licht stijgende. De verdeling onderbouw-bovenbouw is een belangrijk signaal voor het verloop van de leerlingenontwikkeling.

Het aantal leerlingen op de scholen was op 1 oktober 2018:

Al Qalam : 461
An Noer : 293

De lange termijnprognose blijft een stabiele situatie aangeven, met op de lange termijn een daling van het aantal leerlingen. Een groot percentage van de leerlingen (rond 50%) heeft een gewicht. De meeste leerlingen (meer dan 90%) stroomt met een (forse) taalachterstand en cultuurafstand in. Met name de combinatie van taalachterstand en cultuurafstand maakt dat de scholen een forse taak hebben aan het wegwerken van deze achterstanden. We zien in de praktijk deze problematiek eerder toenemen dan afnemen.

In onderstaand overzicht wordt het aantal leerlingen in 2018 vergeleken met de hieronder genoemde jaren.

	2018	2017	2016	2015	2014
Al Qalam	461	436	440	436	434
An Noer	293	292	277	268	248
Totaal	754	728	717	707	682

Al Qalam had op 1 oktober 2018 461 leerlingen, ten opzichte van vorig jaar is dit een stijging met 25 leerlingen. Deze groei is volledig het gevolg van broertjes en zusjes. Annoer had op teldatum 293 leerlingen, een lichte groei met 1 leerling.

Conclusie: een stabiele situatie.

1.6 Zaken met politieke of maatschappelijke impact

De reguliere contacten met de gemeentelijke overheden zijn onderhouden. De meest aangelegen wijze is het voorbereiden en bijwonen van het Lokaal Educatieve Overleg (LEA). In 2018 stond het gemeentelijk overleg in beide gemeenten hoofdzakelijk in het teken van het nieuwe IHP.

Het IHP is met name voor Al Qalam van belang gezien de groei van de school. Daar waar nodig is ook op basis van casuïstiek contact gezocht met de betrokken ambtelijke dienst en of wethouder (te denken valt aan huisvestingszaken, onderwijsachterstandenbeleid, veiligheid). In kader van VVE-beleid en de lokale educatieve agenda wordt op verschillende niveaus gesproken. Verder merken we op dat de m.n. landelijke politieke situatie ten aanzien van moslims en in het bijzonder het islamitisch onderwijs door ons niet als stabiel wordt ervaren. Regelmatig geven (rechts-extreme) politici aan liever geen islamitisch onderwijs in Nederland te willen of deze zelfs te willen afschaffen. Dit zorgt voor permanente onrust bij ouders/moslims. Ook, al dan niet terecht, incidenten worden door politici uitvergroot of voor eigen politiek gewin gebruikt. Dit maatschappelijke probleem wordt steeds grimmiger van aard en heeft een grote impact op het welbevinden van moslims en hun kinderen.

Dit alles wordt versterkt door een permanente negatieve berichtgeving in de media over het islamitisch onderwijs. Zowel de houding van de landelijke politiek als de media beschouwen wij als een groot risico voor onze veiligheid en voor het voortbestaan van het islamitisch onderwijs in Nederland.

Er is in 2018 sprake geweest van 1 incident met extremisten. Het betreft het wederom bekrassen van de toegangsdeur van Al Qalam met rechts-extremistische leuzen.

1.7 Algemene Verordening gegevensbescherming (AVG)

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming in werking getreden. Dat betekent dat er vanaf deze datum dezelfde privacywetgeving geldt in de hele Europese Unie (EU). Met ondersteuning vanuit de ISBO heeft SISR&G zich goed voorbereid op de gevolgen van de inwerkingtreding van de AVG.

SISR&G heeft, met ondersteuning vanuit de ISBO, gedurende het afgelopen jaar een aantal stappen gezet rond de invoering van en het voldoen aan de bepalingen vanuit de AVG.

Onze stichting heeft ook een FG (Functionaris Gegevensbescherming) aangesteld, mevr. Mr. S. Hanin en deze aangemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

De volgende stappen zijn inmiddels uitgevoerd en/of in gang gezet:

- Opstellen van een privacyverklaring.
- Herschrijven van het aanmeldingsformulier van de scholen.
- Opstellen formulier "Toestemming informatieverstrekking gezaghebbende ouder".
- Opstellen formulier "Toestemming gebruik beeldmateriaal".

De medewerkers van SISR&G hebben een bewustwordingstraject doorlopen en een medewerkers-overeenkomst gesloten. Met "leveranciers" zijn verwerkersovereenkomsten gesloten.

1.8 Veiligheidsbeleid

Aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling en veiligheid zijn voorwaarden om te leren. Beide scholen hebben een planmatige aanpak die enerzijds de verplichtingen duidelijk maakt en anderzijds incidenten registreert. Op deze wijze heeft elke school een veiligheidsplan toegespitst op de lokale situatie. Om het pesten tegen te gaan hanteren de scholen KiVa. KiVa is een preventief, schoolbreed programma gericht op het versterken van de sociale veiligheid en het tegengaan van pesten op basisscholen. KiVa zet in op positieve groepsvorming en stimuleert de sociale vaardigheden en de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen. Daarmee worden de sociale veiligheid en het pedagogisch klimaat op school verbeterd. Binnen KiVa ligt de nadruk op de groep als geheel en dus niet op specifieke individuen. KiVa is goedgekeurd door het Nederlands Jeugdinstituut en van KiVa is wetenschappelijk bewezen dat het werkt.

2. Missie en visie

2.1 Missie

De missie vormt het fundament onder het werk van SISR&G. Hierin wordt aangegeven op welke wijze invulling wordt gegeven aan kwalitatief hoogstaand onderwijs.

"SISR&G wil een organisatie zijn die vanuit een islamitische identiteit kinderen en medewerkers een veilige, inspirerende en kwalitatief uitstekende leer- en werkomgeving biedt".

SISR&G staat voor islamitisch kwaliteitsonderwijs en bevordert dit actief door:

- kwalitatief uitstekend onderwijs te verzorgen en daarbij aan te sluiten bij de uniciteit van elk kind;
- evenwichtige aandacht voor het denken, het doen en het welbevinden en levensbeschouwelijke waarden;
- onderwijs dat aansluit bij de waarden en normen en identiteit vanuit de lokale gemeenschap;
- een inspirerende en veilige leer- en werkomgeving voor iedereen.

2.2 Visie

De scholen van SISR&G werken vanuit de inspiratie van het islamitische geloof. We zien de school als een waardengemeenschap waarin we een levenshouding willen cultiveren van aandacht voor en met elkaar. We hebben oog voor het individu en we herkennen en erkennen zijn of haar capaciteiten en opdracht is om de aan ons toevertrouwde kinderen goed voor te bereiden op hun toekomst. Ons onderwijs is gericht op het optimaal benutten en ontwikkelen van hun talenten: onze leerkrachten hebben voor elk kind meetbare doelen geformuleerd en stemmen het onderwijs af op wat zij nodig hebben. Wij willen hen zodanig vormen dat zij zelfstandig en volwaardig kunnen deelnemen aan onze samenleving. Wij hechten aan kwaliteit in de ruimste zin van het woord. Goede kwaliteit betekent voor ons allereerst het realiseren van onderwijs met bovengemiddelde resultaten. Er worden moderne onderwijsmethoden en lesmaterialen gebruikt en scholen kenmerken zich door een opbrengstgerichte cultuur. Medewerkers blijven zich professioneel ontwikkelen. We besteden eveneens aandacht aan de kwaliteit van de relatie met ouders, andere stakeholders, communicatie en samenwerking.

2.3 Kernwaarden

Onze visie wordt ingevuld door een viertal kernwaarden die richtinggevend zijn voor ons handelen: professionalisme, zorgzaamheid, duurzaamheid en samenwerking.

Onder professionalisme verstaan wij dat we kwaliteit willen leveren. We denken daarbij allereerst aan kwalitatief goed onderwijs. Dit uit zich zowel in een goede kwaliteit van lesgeven, de communicatie met ouders als ook in de bereidheid het eigen handelen en de schoolorganisatie te verbeteren.

Zorgzaamheid betekent voor ons dat we openstaan en ondersteunend zijn aan de ontwikkel-behoefte van het kind, de ouder en collega's. Het is onze taak te zorgen voor een veilig pedagogisch leer- en werkklimaat. Daarbij leggen we verantwoording af over ons handelen, zowel naar elkaar toe als ook naar leerlingen, ouders en samenwerkende organisaties.

Duurzaamheid houdt in dat we consistent zijn, continuïteit belangrijk vinden, betrouwbaar zijn, het goede behouden, onderwijs geven dat past bij de tijdsgeest, authentiek en financieel solide zijn. We bereiden de kinderen voor op hun toekomst, hun rol en hun verantwoordelijkheid in de hedendaagse multiculturele samenleving. Dit betekent dat wij ontwikkelingen en innovaties in het onderwijs op de voet volgen. We hebben respect voor mens, milieu en maatschappij.

Samenwerken betekent voor ons dat we respect hebben voor elkaar en luisteren naar elkaar. We werken dan ook nauw samen binnen de teams, met leerlingen en ouders. Daarbij staat het gezamenlijke resultaat voorop. Onze scholen stellen zich open voor inbreng van ouders en leerlingen, we nodigen ze uit hun inbreng te leveren, mee te denken en te beslissen.

2.4 Identiteit

De scholen van SISR&G zijn islamitische scholen. Dat betekent dat belang gehecht wordt aan het in woord en daad uitdragen van de islamitische identiteit in het onderwijs. Op onze scholen wordt aandacht besteed aan het specifieke van de islam door bijvoorbeeld het houden van gezamenlijke vieringen. Als islamitische scholen willen wij, op basis van wederzijds respect, openstaan voor leerlingen, ouders EN personeelsleden met een andere culturele of religieuze achtergrond, zonder onze eigen identiteit te verliezen. Wij willen de leerlingen laten ervaren dat je als mens en als kind kunt bijdragen aan een waardevolle toekomst, dat het dankbaar is om

je in te zetten voor een betere wereld en dat het noodzakelijk is te werken aan gerechtigheid, verdraagzaamheid en vrede. Verschillen moeten bespreekbaar zijn en geaccepteerd worden. Tevens streven wij ernaar dat iedereen, met een handicap van welke aard dan ook, respectvol en onbevooroordeeld tegemoet getreden wordt.

De islam vertelt ons immers: "Een moslim is iemand die wordt gedreven door goede intenties, die doet voor zijn naaste wat hij voor zichzelf graag wil, die matig is in alles en extremen verafschuwt, die goede werken doet, die zijn verantwoordelijkheid neemt, alle mensen als gelijken beschouwt, die goed is voor zijn burens ongeacht hun geloof, die zorgzaam omgaat met het milieu en met de dieren, die rechtvaardigheid hoog in het vaandel heeft, die een slechte daad met een goede daad beantwoordt, enz."

3. Onderwijs

3.1 Onderwijskundig beleid

We willen 'state of the art' scholen zijn. Hiertoe gaan we verder op de ingeslagen weg. Dit betekent de verdere invoering van collegiale visitaties en auditing, competentieontwikkeling en professionalisering en ICT als integraal onderdeel van het onderwijs. Daarnaast loopt op Al Qalam een traject betreffende een specifieke onderwijsconcept, Teach like a Champion. In 2018 is ingezet op een uitbreiding van de formatie van onderwijsassistenten. Leerkrachten zien de inzet van onderwijsassistenten als grote meerwaarde, ook in verband met passend onderwijs. De inzet is deels voor leerlingenzorg (waaronder arrangementen, uitgegeven door het samenwerkingsverband), deels voor werkdrukvermindering van leerkrachten.

3.2 Kwaliteitscyclus en interne beheersing

Kwaliteitszorg is een essentieel onderdeel van de interne beheersing binnen SISR&G. De kwaliteitscyclus van SISR&G ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

- Strategisch beleidsplan (beleid stichtingsniveau).
- Schoolplan (beleid schoolniveau).
- Jaarplan (beschrijft hoe de school dit jaar werkt aan doelstellingen uit haar schoolplan).

- Analyse februari (Hoe staat de school ervoor? Waar moet worden bijgestuurd? Wat is daarvoor nodig?)
- Gesprek directeur met de dagelijks bestuurder in maart (bespreken van de analyse, vastleggen van afspraken).
- Analyse juni en evaluatie jaarplan (Hoe staat de school ervoor? Waar moet worden bijgestuurd? Wat is daarvoor nodig?)
- Gesprek directeur met de dagelijks bestuurder in september (bespreken van de analyse, afspraken evalueren en nieuwe afspraken vastleggen. Tevens het nieuwe jaarplan vaststellen).
- Startgesprek directeur met dagelijks bestuurder in augustus.

Het dagelijks bestuur en de directeuren hebben via de rapportages en periodieke gesprekken zicht op de risico's en eventuele belemmeringen voor het benutten van kansen.

De scholen werken intensief samen. Wat gezamenlijk kan, wordt gezamenlijk gedaan. Op deze manier wordt kennis en ervaring gedeeld. De directeuren zijn integraal verantwoordelijk voor hun school.

Bestuursformatieplan

Het bestuursformatieplan is een onderdeel van de uitwerking van de strategische beleidsvisie. Het geeft een overzicht van de inkomsten en uitgaven van de personele middelen op basis van de geldende regelingen voor de komende vier jaar. Het geeft de beleidskeuzes weer en specificeert de besteding van de middelen binnen de kaders van de aangegeven uitgangspunten en beleidskeuzes.

Begroting en jaarrekening

De begroting geeft aan welke beleidsvoornemens SISR&G heeft, hoeveel middelen daarmee zijn gemoeid en uit welke bronnen die middelen afkomstig zijn. De begroting wordt door algemeen bestuur goedgekeurd.

De jaarrekening is het financieel eindverslag van SISR&G, waarmee zij verantwoording aflegt over de besteding van de middelen. De accountant dient goedkeuring te geven aan de jaarrekening.

3.3 Inspectie van het onderwijs

Jaarlijks voert de inspectie van het onderwijs een risicoanalyse uit op basis van opbrengsten, jaarstukken en eventuele signalen over de school. Als er volgens de inspectie sprake is van een risico, dan volgt nader onderzoek. Deze risicoanalyse wordt met de dagelijks bestuurder besproken. Vanuit die analyse wordt de mate van toezicht vastgesteld. De onderwijsinspectie legt ook schoolbezoeken af. Alle scholen worden in principe tenminste eenmaal per vier jaar bezocht. Naar aanleiding van de schoolbezoeken stelt de inspectie een rapport op en krijgt de dagelijks bestuurder de gelegenheid te reageren op de inhoud van het rapport.

In 2018 heeft de inspectie geen school van onze stichting bezocht. Beide scholen hebben wel het zogenaamde basisarrangement. Dat betekent dat de scholen volgens de norm van de inspectie voldoende scores op zowel de opbrengsten als de kwaliteit van het onderwijs.

3.4 Kwaliteit en onderwijsopbrengsten

Kwaliteitsbeleid is een belangrijk onderwerp voor de scholen. Ook in de landelijke pers wordt met betrekking tot dit onderwerp voortdurend over kwaliteit gesproken. Kwaliteit is in onze visie niet in de allereerste plaats een heel hoge CITO-score, hoewel het zeker zo is dat de leerkrachten hoge resultaten op het gebied van lezen, rekenen en taal nastreven, waarbij het kind met zijn of haar mogelijkheden centraal staat. Echter, de ontwikkeling van kinderen in de meest brede zin van het woord, het leren ontdekken van talenten en mogelijkheden en met name het welbevinden van leerlingen is in onze ogen één van de belangrijke aspecten van goed onderwijs.

Als basisscholen mogen we een bijdrage leveren aan het opgroeien van leerlingen tot respectvolle, verantwoordelijke en sociale burgers. De inspectie van het onderwijs toetst of de kwaliteit op rekenen en taal van voldoende niveau is. De opbrengsten worden zowel op het niveau van leerling, groep en school als stichting gemonitord en vervolgens ook op allerlei niveaus besproken. Geconcludeerd kan worden dat de grote inzet en professionaliteit van leerkrachten tot goede resultaten leidt. Zowel Annoer als Al Qalam zitten ook in 2018 ver boven de inspectienorm, zoals deze van toepassing is voor onze scholen. Hieronder ziet u de score van beide scholen in 2018.

CITO Eindtoets	2018	Inspectienorm
Al Qalam	534,2	529,2
Annoer	534,4	529,9

Beide scholen van de stichting maken voor het in kaart brengen van de ontwikkelingen van de kinderen gebruik van een leerlingvolgsysteem (LVS van CITO). Er wordt hierbij gebruik gemaakt van de door CITO ontwikkelde toetsen en methode gebonden toetsen. De administratie ervan gebeurt met het webbased leerling-administratiesysteem ParnasSys. Jaarlijks nemen beide scholen van de stichting deel aan de Centrale Eindtoets van CITO.

Op basis van meetbare resultaten stellen wij vast dat SISR&G ook het afgelopen jaar goed heeft gepresteerd:

1. Beide scholen presteren volgens de normen van de inspectie voldoende.
2. De onderwijsinhoudelijke organisatie heeft onder meer door interne auditing een nog hogere kwaliteit gekregen.
3. De financiële bedrijfsvoering is gezond. Zij voldoet aan alle kengetallen.
4. SISR&G anticipeert op ontwikkelingen en voert innovaties door. (Samenwerking met kinderopvang, Cultuuronderwijs, convenant VVE, begaafdenonderwijs).
5. SISR&G anticipeert op een groter lerarentekort door in 2018 een tweetal zijinstromers aan te stellen en de opleiding tot bevoegde leerkracht te laten volgen. SISR&G probeert op deze wijze talentvolle mensen aan onze stichting te binden.

6. Er is sprake van constructief overleg tussen bestuurder en de (vernieuwde) GMR.
7. Er is sprake van constructief overleg tussen bestuurder en de algemeen bestuur.

De ambitie van SISR&G gaat verder. Juist op die terreinen die niet direct meetbaar zijn:

1. Zij wil bijdragen aan de ontwikkeling van het Nederlandse onderwijssysteem zodat zij ook in de toekomst kinderen de best mogelijke basis kan blijven bieden. Aandacht voor niet meetbare vaardigheden mag daarbij niet ontbreken.
2. Zij wil middels samenwerking een actieve bijdrage leveren aan kwalitatief goed onderwijs in de regio. Het tekort aan onderwijspersoneel ombuigen tot een kans door de organisatiestructuur en –cultuur in het onderwijs te actualiseren en te moderniseren.

3.5 Toelatingsbeleid

Het toelatingsbeleid binnen SISR&G is gebaseerd op de wettelijke kaders. In de schoolgids van de scholen zijn de aanmeld- en toelatingsprocedures vermeld.

3.6 Passend Onderwijs /ondersteuningsstructuur

Al Qalam is aangesloten bij samenwerkingsverband voor passend onderwijs Midden-Holland en Annoer is aangesloten bij het samenwerkingsverband Rijnstreek. In 2018 zijn nieuwe ondersteuningsplannen opgesteld. Hierin wordt de werkwijze en de ambities voor de komende jaren beschreven van de samenwerkingsverbanden. Onze scholen stellen jaarlijks het schoolondersteuningsprofiel op. Hierin wordt aangegeven welke zorg en ondersteuning geboden wordt.

Dekkend aanbod

Binnen de samenwerkingsverbanden bestaat een dekkend aanbod voor passend onderwijs.

Tussenvoorziening

De samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs kennen geen specifieke tussenvoorzieningen.

Begeleiding en verwijzing

In 2018 hebben er binnen Annoer 68 kinderen extra ondersteuning ontvangen door middel van een ondersteuningsarrangement, terwijl er 35 kinderen gebruik hebben gemaakt van een bovenschoolse voorziening. De bovenschoolse voorziening betreft een klas voor begaafde leerlingen. Deze leerlingen worden ook begeleidt door een eigen leerkracht en een intern begeleider.

De ondersteuningsarrangementen betreffen vooral extra begeleiding door met name onderwijsassistenten op gedrag en taal of een combinatie daarvan. Een deel hiervan vindt in de eigen groep plaats. Tevens werd er ondersteuning geboden door de inzet van een logopediste en een orthopedagoog. Er zijn in 2018 2 leerlingen verwezen naar het SBO.

Bij Al Qalam hebben 85 kinderen extra ondersteuning ontvangen door middel van een ondersteuningsarrangement. Er zijn tevens meerdere plusklassen voor de begaafde kinderen en wordt er een speltherapeute ingezet. Bij Al Qalam is er vooral voor gekozen om de extra hulp vooral in de eigen groep aan te bieden in de vorm van RT of anderszins.

Bij Al Qalam zijn er in 2018 2 kinderen verwezen naar het SBO.

Geconcludeerd kan worden dat de inzet van de extra ondersteuning op zowel Annoer als Al Qalam haar vruchten afwerpt. Gezien de populatie en de vaak zware taal-en/of gedragsproblematiek mag dit voor beide scholen een prestatie van de eerste orde worden genoemd.

3.7 Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

Buitenschoolse opvang

Er zijn praktische samenwerkingsafspraken met diverse zelfstandige organisaties voor buitenschoolse opvang. Deze organisaties halen na schooltijd kinderen op. Ouders kiezen zelf voor één van deze organisaties.

In 2019 zal naar verwachting een kinderopvangorganisatie kinderopvang gaan aanbieden bij Al Qalam. Er zal een oplossing gevonden moeten worden voor vragen op het gebied van organisatievorm (samenwerking met organisatie kinderopvang) en huisvesting (aanpassing in het schoolgebouw).

Belangrijk is dat er goede afspraken moeten worden gemaakt over afstemming, overleg, overdracht en scholing.

Samenwerkingsverbanden voor Passend Onderwijs

Al Qalam is aangesloten bij het samenwerkingsverband voor passend onderwijs Midden-Holland en Annoer bij Rijnstreek. Het bestuur neemt deel aan de ledenvergaderingen, de directies en intern begeleiders participeren in overlegorganen.

Samenwerking met opleidingsinstituten MBO en HBO

Wij bieden elk jaar stageplaatsen aan onderwijsassistenten vanuit het MBO. In 2018 hebben 4 MBO studenten een stage gelopen. Tot heden is het ons jammer genoeg niet gelukt om een overeenkomst af te sluiten met een HBO Pabo opleiding voor stages. De hogescholen houden dit af en lijken de stages te reserveren voor de grotere besturen in de grote steden. Dit laat onverlet dat we ook in 2019 zullen pogen een overeenkomst te sluiten.

Ondanks het beleid van de pabo opleidingen heeft een student in 2018 het toch voor elkaar gekregen stage bij een van onze scholen te lopen.

Ontwikkelingen

Samenwerking is en blijft nodig om als onderwijsorganisatie volwaardig deel uit te maken van de maatschappij, op de hoogte te blijven van ontwikkelingen, open te staan voor kennis en ervaringen van anderen.

Met name de samenwerking met kinderopvangorganisaties zullen we verder uitbouwen.

3.8 Klachten

SISR&G heeft een klachtenregeling en beschikt op elke school over twee interne vertrouwenspersonen. Tevens is er een externe klachtenpersoon, een arts van de GGD. SISR&G is via de ISBO aangesloten bij de Stichting Onderwijsgeschillen (Islamitische Klachtencommissie). Er zijn in 2018 geen officiële klachten binnengekomen.

4. Ontwikkelingen 2018

SISR&G kan terugzien op een goed jaar waarin met heel veel inzet is gewerkt door alle betrokkenen. SISR&G is een financieel gezonde organisatie met voor de komende jaren een verwachting van een stabiel leerlingaantal. Het eigen vermogen is ruim voldoende.

4.1 Ontwikkelingen onderwijs/kwaliteit

Belangrijkste uitgangspunt binnen beide scholen is en blijft de kwaliteit van ons onderwijs. Beide scholen willen de beste zijn. Beide scholen willen zich constant blijven ontwikkelen en "state of the art" scholen zijn. De scholen willen de scholen met de best haalbare opbrengsten en het beste pedagogisch klimaat zijn. Als hulpmiddelen bij dit streven wordt in alle groepen gebruik gemaakt van o.a. Snappet, Ipads, chromebooks, digitale schoolborden en touchscreens. Op beide scholen werken we met uitdagende en eigentijdse methodieken.

Belangrijke ontwikkelingen dienaangaande:

4.1.1 Taalontwikkeling

De scholen hebben zowel kwalitatief als kwantitatief veel aandacht voor de taalontwikkeling van hun leerlingen. Doelstelling is dat elk kind bij de overgang naar groep 3 in principe geen of een verminderde taalachterstand heeft. Zorgwekkend is dat de taalachterstanden bij instroom, ook de kinderen die op de peuterspeelzaal een WE programma hebben gevolgd, lijken toe te nemen.

4.1.2 Tevredenheidsonderzoeken

Wat we in de dagelijkse gang van zaken op beide scholen al merken, zien we bevestigd in de resultaten van dit onderzoek. Ouders en kinderen zijn zeer tevreden over onze school en het onderwijs. Toch vinden we dat de uitkomsten geen aanleiding zijn om achterover te leunen. We blijven ons inzetten voor goed onderwijs en een inspirerende werk-, leer- en leefomgeving waarin medewerkers en kinderen zichzelf kunnen zijn en gezien worden. We gebruiken de methodiek van WMK-PO, van Cees Bos.

4.1.3 Kwaliteitszorg

Om de onderwijskwaliteit goed te kunnen monitoren is een systeem voor kwaliteitszorg een beproefd middel. Kwaliteitszorg is meer dan alleen het inzetten van een kwaliteitsinstrument. Uitgangspunt is dat onze scholen in ieder geval voldoen aan de eisen die de inspectie aan kwaliteitszorg stelt. Kwaliteit mag geen toeval zijn. Hiertoe wordt de kwaliteitszorg van de scholen in kaart gebracht middels het instrument "Werken met kwaliteit Primair Onderwijs" (WMK-PO).

4.1.4 Projecten

In overleg met de gemeente en andere partners was er in 201 op Al Qalam een project Schakelklassen. De gemeente Gouda stelde geen budget beschikbaar voor de verlengde leertijd. De leerlingen die eraan meededen, kregen extra taal.

Op de Annoer draaien een aantal leerlingen mee in een part time externe Plusklas voor begaafde leerlingen van het Samenwerkingsverband Rijnstreek. Beide scholen draaien tevens mee in de plaatselijke Brede School. Leerlingen van Al Qalam participeren ook in de Weekendschool.

4.1.5 Leerlingenraad

Op beide scholen is er een actieve leerlingenraad. In de groepen 5 tot en met 8 vinden er elk jaar verkiezingen plaats voor de leerlingenraad en vaardigt elke groep een vertegenwoordiger af. Naast de leerlingen zitten een directielid en de conciërge in de leerlingenraad. Op deze wijze ontwikkelen onze kinderen moderne vaardigheden als communiceren, debatteren, kritisch denken etc.

Een volgende stap is het stellen van doelen voor het ontwikkelen van de vaardigheden die hierbij naar voren komen. We zullen hier wel bij moeten differentiëren gezien de leeftijdsverschillen binnen de leerlingenraad. Een ware oefening in democratie.

4.1.6 Burgerschap

We vinden burgerschap van cruciaal belang voor onze leerlingen en doen er alles aan om onze leerlingen de basiskennis, vaardigheden en houding bij te brengen die ze nodig hebben om nu en straks actief te kunnen meedoen in de samenleving.

Zo hebben beide scholen al jaren een goed functionerende leerlingenraad. De kinderen weten zich gehoord en dragen door hun inbreng bij aan de kwaliteit van de organisatie. De punten die zij inbrengen komen voort uit de klassen, deelname aan de raad is vanaf groep 5. De raad komt via geheime verkiezingen in de klassen tot stand. Een geweldige oefening in democratisch burgerschap.

Vanuit de wens om onze leerlingen actief te informeren over de seksuele diversiteit en de acceptatie daarvan, gebruiken we de methode "Help, ik word volwassen!". Deze methode helpt ons de seksuele diversiteit op een goede wijze bespreekbaar te maken en zo de acceptatie te vergroten.

Zoals gebruikelijk hebben beide scholen ook dit jaar enthousiast deelgenomen aan allerlei activiteiten. Een deel van deze activiteiten wordt verzorgd door de Brede School. We maken dankbaar gebruik van de vele activiteiten die via de Brede School worden aangeboden.

Het betreft zowel sportieve activiteiten zoals tennislessen en schaatsen, maar ook technieklessen, training sociale vaardigheid, poppenkast voor de kleuters, creatieve lessen, museabezoek, etc.

Jaarlijks terugkerende activiteiten zijn deelname aan de Jeugdavondvierdaagse in zowel Gouda als Alphen aan den Rijn, deelname aan de regionale Schoolvoetbaltoernooien, de Kinderboekenweek, de Voorleesdagen, de Voorleeswedstrijd en De Grote Rekendag. Daarnaast uiteraard de jaarlijkse Sportdag en de viering van onze eigen religieuze feesten: het Offerfeest en het Suikerfeest.

Andere activiteiten in 2018 die bijdragen aan een goede burgerschapsontwikkeling van onze leerlingen waren:

- Godsdienstlessen. Tijdens deze lessen komen, meestal aan de hand van islamitische verhalen, verschillende levensvragen aan de orde. Wij zien onze scholen als democratische gemeenschappen. Iedere leerling heeft een stem en iedereen krijgt de kans om mee te denken en zich verantwoordelijk en betrokken te voelen.

- Leerlingen uit groep 8 zijn leestutor voor jongere leerlingen.

- Onze leerlingen werken met een methode voor wereldoriëntatie. Deze methode dekt alle relevante kennisgebieden op het terrein van mens, maatschappij en natuuroriëntatie.

- Bevorderen van gezond gedrag in de school. De scholen doen bijv. mee aan Schoolontbijt en EU-schoolfruit. .

- In de groepen 3, 4 en 5 wordt met behulp van de handleiding wekelijks "Nieuws uit de Natuur" gekeken.

- In de groepen 6, 7 en wordt wekelijks het School TV weekjournaal bekeken. Leerlingen discussiëren over thema's en actualiteiten die daarin naar voren komen.

- De school gebruikt de methode Nieuwsbegrip XL.

- Leerlingen uit groep 8 krijgen jaarlijks voorlichting over bureau Halt, loverboys en vuurwerk.

- School brede deelname aan de Kinderboekenweek.

- Elk jaar wordt groep 8 bezocht door een (nakomeling van een) overlevende van de Tweede Wereldoorlog.

- Programma Cultuureducatie en bezoeken musea.

- De schoolfoto graaf komt 1 keer per jaar.

- Schoolreis voor alle groepen (groep 8 naar Movie World in Duitsland).

- Uitgebreid vieren van Koningsdag. - Maandelijkse creatieve ochtenden.

- Musical groep 8.

- Diverse sportactiviteiten zoals scholierenvoetbaltoernooi, schoolschaatsen, enz.

4.2. Huisvesting

Al Qalam is in een gerenoveerd gebouw gevestigd. In 2017 zijn er 4 semi-permanente lokalen bijgeplaatst om de gewenste onderwijskundige ontwikkelingen vorm te kunnen geven. Annoer is vanaf eind 2017 in een nieuw gebouw schoolgebouw gevestigd. Het gebouw van Al Qalam is in juridische eigendom van de stichting, terwijl het gebouw van Annoer hoogstwaarschijnlijk in 2019 in juridische eigendom overgenomen zal worden van de gemeente Alphen aan den Rijn.

Voor de langere termijn (5 jaar) heeft Al Qalam de wens uit te groeien tot een Integraal Kind Centrum. Ook ten opzichte hiervan staat de gemeente positief.

De meerjarenbegroting voor het onderhoud laat een positief beeld zien. De scholen zijn in goede staat en het jaarlijks onderhoud wordt zoveel mogelijk volgens planning uitgevoerd.

De scholen zijn sinds 2014 zelf verantwoordelijk voor het buitenonderhoud. Hiervoor worden jaarlijks extra middelen te beschikking gesteld. Deze zijn voornamelijk toereikend. Indien nodig zal het bestuur in de toekomst extra reserves opbouwen om in de toekomst het onderhoud op een adequate wijze uit te voeren.

Door de inzet van vrijwilligers en de hulp van ouders, worden vele kleine werkzaamheden uitgevoerd.

Dit geeft met name bij Al Qalam een aanzienlijke besparing op de uitgaven.

In 2018 zijn er op het gebied van huisvesting verschillende activiteiten geweest die gericht waren op het onderhoud van de gebouwen en de schoolpleinen.

Overheveling buitenonderhoud

Het bestuur heeft een meerjarenonderhoudsplan opgesteld voor de Annoer, terwijl Al Qalam al een MOP had. Op basis van deze MOP's is er inzicht in de toekomstige uitgaven van het onderhoud..

Gerealiseerd grootonderhoud

In 2018 zijn er geen grotere projecten uitgevoerd. Wel zijn er een aantal kleinere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd (zoals bestrating, nieuwe keuken in een lokaal, ed.). In 2019 zal het gebouw van Al Qalam echter zowel binnen als buiten worden geschilderd. Tevens zal de dakbedekking van Al Qalam in de zomervakantie van 2019 volledig worden vervangen. Hiervoor is een bijdrage ontvangen van de gemeente Gouda. In verband met energiebesparing heeft het bestuur recentelijk de wens geuit om de verwarmingsketels van Al Qalam te vervangen door een veel efficiëntere installatie. Indien vervanging niet efficiënt blijkt zullen de mogelijkheden van aanpassing worden onderzocht. We hebben voldoende middelen voor de financiering van dergelijke projecten.

4.3 Jaarrekening

Het algemeen bestuur heeft het jaarverslag en de jaarrekening goedgekeurd en constateerde dat het voldoet aan de eisen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Ook de begroting voor het kalenderjaar 2018 is goedgekeurd.

4.4 Personeelsbeleid

De leerkrachten bepalen in hoge mate de kwaliteit van het primaire proces. Dit vergt investeringen in (de ontwikkeling van) een hoogwaardig personeelsbeleid. Een beleid waarbij de inhoud van het primaire proces, de ontwikkeling van onderwijs en didactiek en goed werkgeverschap samen opgaan. Iedere medewerker heeft specifieke kwaliteiten. Personeelsbeleid is erop gericht die kwaliteiten optimaal tot ontwikkeling te brengen zodat iedereen een bijdrage kan leveren aan de schoolontwikkeling die past bij zijn of haar capaciteiten en vaardigheden.

Er wordt veel van medewerkers gevraagd in deze tijd en met name op onze type scholen. In 2018 is er op de scholen uitgebreid met elkaar gesproken over de werkdrukbeleving.

De belangrijkste aspecten van het personeelsbeleid zijn:

- Leerkrachten en schoolleiders ontwikkelen competenties om vorm te kunnen geven aan het onderwijs van de 21e eeuw.
- Leerkrachten en schoolleiders zijn in staat om passend onderwijs voor elke leerling gestalte te geven; ze zijn competent in het analyseren van opbrengsten en het aanbieden van passende leerstof op alle leergebieden.

- Leerkrachten en schoolleiders consulteren hun collega's en nemen deel aan netwerken. - Leerkrachten en schoolleiders denken en werken vanuit verantwoordelijkheid en eigenaarschap voor het geheel van de school.
- Leerkrachten en schoolleiders verantwoorden zich met betrekking tot hun deskundigheidsbevordering.
- Leerkrachten en schoolleiders beleven een acceptabele werkdruk.
- Leerkrachten en schoolleiders zijn bekwaam en betrokken bij het opleiden van PABO-studenten.
- Leerkrachten en schoolleiders zijn in staat te reflecteren op hun eigen handelen, staan open voor feedback van collega's via audits en visitatie.

4.4.1 Meerjarenformatiebeleid

Het meerjarenformatiebeleid van de stichting is gebaseerd op de meerjarenbegroting voor de komende vier jaren. Het beleid wordt jaarlijks geactualiseerd in het bestuursformatieplan.

4.5 Samenstelling en sterkte personeelsbestand

Om nu en in de toekomst op genoeg talentvolle en gekwalificeerde medewerkers te kunnen rekenen is een evenwichtige samenstelling van ons personeelsbestand van belang. Van onze medewerkers heeft bijna 100% een vaste aanstelling. Hiermee behoudt SISR&G een stevige basis voor de continuïteit van haar activiteiten en een solide borging van kennis en ervaring binnen de eigen organisatie. Tijdelijke- en uitzendcontracten stellen SISR&G in staat om op een veilige manier tijdelijke middelen in te zetten. Verder is het ook van belang te melden dat we wat nieuwe medewerkers betreft in een grote vijver kunnen vissen, aangezien personeelsleden elke religie of levensovertuiging mogen aanhangen. We hebben zowel moslims als niet-moslims in dienst. Het enige dat telt is de kwaliteit van het lesgeven en respect voor de grondslag van de school. Het gebrek aan leerkrachten treft ons echter steeds meer. Het komt steeds vaker voor dat er niemand reageert op een vacature. We proberen hier het hoofd aan te bieden door het aan ons binden van LIO-stagiaires.

4.5.1 Personeelssterkte

Op de peildatum 31 december 2018 waren er exclusief vervangend personeel 74 personeelsleden (zowel met een vaste als een tijdelijke aanstelling) met een totale werktijdfactor van 54,50 fte. 60% van de personeelsleden werkt part time. Dit is vrij gebruikelijk in het basisonderwijs.

De opbouw van het personeelsbestand in tabellen en een korte analyse daarvan zijn hieronder weergegeven.

Totaal aantal Fulltime medewerkers:	29
Totaal aantal Parttime medewerkers:	45

Personeelssterkte per arbeidsrelatie

Type aanstelling	Totaal	Fulltime	Parttime
Vaste aanstelling			
Aantal Personen	66	24	42
Bezetting (wtf)	50.4245	24.0000	26.4245
Tijdelijke aanstelling			
Aantal Personen	10	7	3
Bezetting (wtf)	7.0666	5.2562	1.8104
Tijdelijke uitbreiding			
Aantal Personen	2	1	1
Bezetting (wtf)	0.1312	0.1000	0.0312

Personeelssterkte per deeltijdcategorie

	Totaal	Deeltijd (WTF) cohort					
		0 - 0.2	0.2 - 0.4	0.4 - 0.6	0.6 - 0.8	0.8 - 1.0	>= 1.0
Aantal Personen	74	1	4	13	20	7	29
Bezetting (wtf)	57.6223	0.1500	1.3013	6.8194	14.0510	5.9444	29.3562

Personeelssterkte per functiegroep

Funcatiegroep		Totaal	Fulltime	Parttime
Leraar L11/LB	Aantal Personen	22	6	16
	Bezetting (wtf)	16.9678		
Leraar L10	Aantal Personen	31	13	18
	Bezetting (wtf)	24.4175		
Onderwijsassistent	Aantal Personen	14	6	8
	Bezetting (wtf)	10.5293		
Directeur	Aantal Personen	2	2	0
	Bezetting (wtf)	2.0000		
Concierge	Aantal Personen	2	2	0
	Bezetting (wtf)	2.0000		
Logopedist/akoupedist	Aantal Personen	1	0	1
	Bezetting (wtf)	0.2150		
Valdieraar	Aantal Personen	1	0	1
	Bezetting (wtf)	0.8416		
Administratief personeel	Aantal Personen	1	0	1
	Bezetting (wtf)	0.6511		

Personeelssterkte per geslacht

Geslacht		Totaal	Fulltime	Parttime
Vrouw	Aantal Personen	68	25	43
	Bezetting (wtf)	52.6162		
Man	Aantal Personen	6	4	2
	Bezetting (wtf)	5.0061		

Personeelssterkte per leeftijdscategorie

	Totaal	Leeftijd cohort										
		0/19	20/24	25/29	30/34	35/39	40/44	45/49	50/54	55/59	60/64	>= 65
Aantal Personen	74	0	2	9	17	19	9	6	6	5	1	0
Bezetting (wtf)	57.6223		1.7896	8.3058	12.4793	14.4526	6.3696	4.6312	4.2392	4.3550	1.0000	

Korte analyse tabellen

Het aantal vrouwelijke medewerkers overtreft het aantal mannelijke medewerkers. Van de 75 personeelsleden zijn er 7 man (inclusief de dagelijks bestuurder). Dit is ruim 9%. We zijn hierin niet afwijkend ten opzichte van landelijke cijfers. Al jaren daalt het aantal mannen werkzaam binnen het primair onderwijs. De instroom van mannen in de Pabo's neemt ook al jaren af. Landelijke campagnes hebben tot op heden nog onvoldoende effect gehad.

Opvallend is wel dat ruim 70-% van de mannelijke medewerkers full time werkt, terwijl het percentage full timers bij de vrouwen maar 45% betreft.

Binnen SIS&G zijn de personeelsleden in de leeftijdscategorie 25-39 ver in de meerderheid. Het betreft jonge mensen die starten met gezinsvorming of hier net mee gestart zijn.

Een van de gevolgen is het grote aantal zwangerschapsverloven. Het elk jaar vinden van vervangers blijft een forse opgave. Dit wordt extra bemoeilijkt door de WWZ en de grote schaarste aan leerkrachten op de arbeidsmarkt.

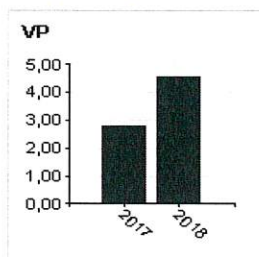
4.6 Ziekteverzuim

Doelstelling van ons ziekteverzuimbeleid is een verzuimpercentage van maximaal 5%. Het is van groot belang dat ziek personeel op adequate wijze begeleid wordt met als doel op verantwoorde wijze en binnen afzienbare tijd terug te keren in het arbeidsproces. Om dat te bereiken wordt er sterk ingezet op preventief beleid en een goede begeleiding van zieke medewerkers; mogelijke oorzaken van verzuim worden gesignaleerd en er worden maatregelen genomen om verzuim tegen te gaan. Dit beleid heeft ook in 2018 haar vruchten afgeworpen.

Hoewel voor onze stichting het gemiddelde ziekteverzuimpercentage in 2017 op 2,78% lag en nu is gestegen naar 4,55%, blijven we onder de doelstelling. De stijging is goed te verklaren vanuit de werkdruk die met name

is ontstaan door het gebrek aan nieuwe leerkrachten (invallen, meer werken, etc.). Wellicht dat de werkdrukkiddelen leiden tot enige verbetering. Een rol van betekenis speelt ook verzuim door griep en een aantal verzuimers waarbij er een duidelijke medische oorzaak is.

Kengetallengrafieken Totaal

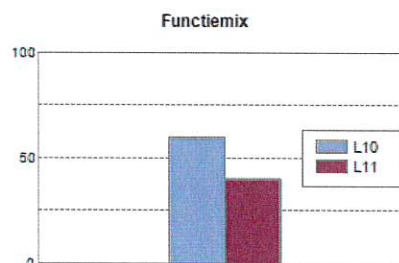
4.7 Functiemix

De invoering van de functiemix is nog niet afgerond. Bij invoering van de functiemix was er sprake van sancties als een bestuur niet aan de eisen kon voldoen. Vooralsnog zal er geen sprake zijn van sanctionering. Uit onderstaand tabel blijkt dat 40,18% van de leerkrachten volgens de LB-schaal wordt uitbetaald. In vergelijking met de stand van zaken in het onderwijs kunnen we zeggen dat we oog voor ons personeel hebben en dat we het dus goed doen. We voldoen aan de 40%-norm.

In onderstaande tabel en staafdiagram is de stand van zaken functiemix (peildatum 31-12-2018) binnen onze stichting.

Bestuur: 31118 Stichting Islamitische Scholen Rijn en Gouwe

Schaal	Dienstverbanden	WTF	% WTF
L10	32	25,2591	59,82
L11	22	16,9678	40,18
Totaal	54	42,2269	100,00

4.8 Gesprekkencyclus

Om leerkrachten goed te kunnen sturen op hun competenties en voor een gedegen beheer van de thema's professionalisering en kwaliteitszorg van personeel binnen de organisatie, werken alle leerkrachten met een bekwaamheidsdossier. Er heeft in 2018 met elke medewerker in ieder geval een functioneringsgesprek plaatsgevonden. De gesprekken cyclus kent een tijdspanne van 2 jaar.

Het volgen van de gesprekkencyclus heeft als doel de kwaliteit van het werk te verbeteren en het welzijn en welbevinden van onze medewerkers te vergroten door:

- Het optimaliseren van het functioneren van alle geledingen binnen de scholen.

- Het motiveren van de medewerkers waardoor een beter resultaat bereikt kan worden.

- Wederzijdse feedback.

- Het verbeteren van de samenwerking tussen de medewerker, het team en de leidinggevende.

De dagelijks bestuurder voert 3 keer per jaar voortgangsgesprekken met de schooldirecteuren. Tijdens deze gesprekken bespreken we niet alleen de actuele ontwikkeling en voortgang van de school, maar ook de opbrengsten, het verzuim, de effecten van het personeelsbeleid en overige domeinen vanuit het kwaliteitsbeleid. We zoomen daarbij naast communicatie en organisatie in op de vier beleidsterreinen: onderwijs, personeel, huisvesting en financiën. Het gesprek wordt op basis van een door de dagelijks bestuurder aangeleverd format door de schooldirecteur voorbereid. Gedurende het gesprek worden afspraken met elkaar gemaakt en vastgelegd. De gesprekken worden als heel constructief ervaren en leveren voldoende informatie en input om vervolgstappen met elkaar te ondernemen.

4.9 Bedrijfs hulpverlening (BHV)

Op beide scholen is een aantal bedrijfs hulpverleners aanwezig. De afspraak is dat op ieder dagdeel minimaal één BHV'er aanwezig is. Ook in 2018 hebben de jaarlijkse herhalings trainingen plaatsgevonden.

4.10 Personeels ontwikkeling

Onze medewerkers worden volop in de gelegenheid gesteld om zich verder te bekwamen. Personeelsleden kunnen zich, na overleg met de directeur aanmelden voor workshops, cursussen en opleidingen. De kosten van deze scholing worden door de scholen betaald. Scholing moet relevant zijn voor de ontwikkeling ten behoeve van de functie van de medewerker zelf, maar ook bijdragen aan de schoolontwikkeling en de strategische doelen van de scholen van SISR&G

4.11 Prestatiebox

Om de ambities met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs zoals die in het bestuursakkoord staan beschreven, te verwezenlijken heeft het Ministerie met ingang van 2012 extra financiële middelen beschikbaar gesteld in de vorm van de Prestatie box. Er is geld beschikbaar gesteld voor onder andere de verdere professionalisering van de schoolleiders en leraren, een budget voor opbrengstgericht werken en middelen voor het versterken van de kwaliteit van cultuureducatie. De genoemde ambities behoren allemaal tot de kerntaken van het onderwijs. Het geld uit de prestatiebox is dan vooral bedoeld om die investeringen te versterken, te verdiepen en te versnellen. De Stichting heeft de prestatieboxgelden als volgt besteed:

- De middelen voor cultuur zijn onder andere ingezet voor het bezoeken van voorstellingen en musea.
- Professionalisering.
- Taalonderwijs, met name begrijpend lezen en woordenschatonderwijs.
- Begaafdenonderwijs.

4.12 Cultuureducatie

Veel van onze leerlingen hebben een forse cultuuraftand tot de Nederlandse cultuur. Dit brengt ons ertoe fors te investeren in het cultuuronderwijs. Met name ontbreekt het veel kinderen en overigens ook hun ouders aan kennis over het Nederlandse cultureel erfgoed.

Cultuureducatie omvat drie doelen:

- Leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
- Leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.
- Leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Binnen SISR&G wordt op schoolniveau - binnen de gedachte van de brede ontwikkeling van onze leerlingen - gestreefd naar een structurele invulling van cultuureducatie. Beide scholen hebben binnen het taakbeleid van de school, ter invulling van de normjaartaak, een cultuurcoördinator aangewezen om cultuur-educatieve activiteiten te organiseren en te coördineren.

4.13 Gevoerd beleid inzake beheersing van uitkeringen van ontslag

Jaarlijks worden de personeelwensen geïnventariseerd. Door tijdig met medewerkers in gesprek te gaan en hun situatie serieus te nemen probeert de stichting te voorkomen dat medewerkers vastlopen in het arbeidsproces. Mocht het nodig zijn dan is er een royaal budget voor coaching, begeleiding en re-integratie beschikbaar. In geval een personeelslid toch met ontslag gaat, wordt door de directie in overleg met een jurist en het administratiebureau bepaald wat de financiële gevolgen daarvan zijn.

Als er sprake is van doorbetaling van salaris voor rekening van het schoolbestuur, komen de kosten ten laste van de exploitatiereserve. Indien nodig zal vroegtijdig actie worden ondernomen om voor de werknemer een andere werkgever te vinden. De reserves zijn ruim voldoende om enig risico op dit punt te kunnen lopen. Andere externe en interne ontwikkelingen die invloed hebben op het realiseren van onze strategische doelstellingen leiden tot bijsturing als daartoe aanleiding bestaat.

Aan de hand van een lijst met namen van vertrokken medewerkers houdt de dagelijks bestuurder bij welke medewerkers een WW-uitkering aanvragen bij het UWV. Deze gegevens zijn ook terug te vinden via het systeem FIV van het UWV (Vanaf juli 2019: UWV Werkgeversportaal). Daarin kan precies gevolgd worden welke (ex-)medewerkers recht hebben op een uitkering. Het kan dat een uitkering op het bestuur drukt. We benutten het systeem om uitkeringsgerechtigden, die als laatste werkgever bij SISR&G hebben gewerkt, de relevante vacatures en vervangingen aan te bieden om zo de uitkeringslasten voor ons bestuur zo laag mogelijk te houden.

4.14 Werkdrukmiddelen

De werkdrukmiddelen die SISR&G heeft ontvangen zijn volledig besteed door de scholen. Op beide scholen zijn gesprekken gevoerd door de directeur met het team over de inzet van de werkdrukmiddelen, is er op basis van de uitkomst van de gesprekken een bestedingsplan opgesteld en is het bestedingsplan ter goedkeuring voorgelegd aan de P-MR van elke school.

De directeuren verantwoorden de middelen die ze hebben ingezet voor werkdruk middels een overzicht. De gelden die de scholen hebben ontvangen zijn voornamelijk gebruikt voor splitsing van een groep, een onderwijsassistent of inhuur van leerkrachten. Naast de financiële maatregel zijn er niet financiële maatregelen genomen, namelijk meer flexibiliteit in eindtijden, meer mogelijkheden tot thuiswerken (bijvoorbeeld nakijken, analyseren leerlingopbrengsten en groepsplannen onderhouden). Zie hieronder een overzicht van de uitgaven.

Verantwoording 2018		
Bestedingscategorie	Besteed bedrag in kalenderjaar (min.)	Toelichting
Personeel	EUR 50932	Splitsing groepen, extra leerkracht, onderwijsassistent (uitzendbureau).
Materieel	EUR 350	
Professionalisering		
Overig		
Totaal	EUR 51282	

5. Financien

Voldoende bekostiging en het op orde hebben van de financiën is een voorwaarde voor goed onderwijs voor leerlingen. Hoeveel personeel in dienst kan worden genomen, welke lesmethodes worden gebruikt en wanneer deze kunnen worden vervangen, wordt voor een groot gedeelte bepaald door het geld dat het schoolbestuur krijgt van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. We moeten daarvoor goed financieel management voeren. Het financiële beleid is in al haar aspecten en dimensies voor de korte, middellange en lange termijn gericht op de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs. In het financiële beleid staat de balans tussen de eisen van het onderwijs (het primaire proces) en het financiële perspectief centraal. SISR&G heeft een solide bedrijfseconomische basis. Onze bestemmingsreserves bieden voldoende ruimte om de komende jaren te kunnen investeren in de uitvoering van het nieuwe strategisch beleidsplan.

Ons financieel beleid is gericht op de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs. De balans tussen eisen die het onderwijs op korte termijn stelt en een meerjarenperspectief staan hierin steeds centraal. De omvang van ons weerstandsvermogen in relatie tot de risico's biedt ons voldoende ruimte om de komende jaren ruim te gaan investeren in de kwaliteitsversterking van het onderwijs.

5.1 Treasurybeleid

SISR&G heeft een eigen treasurystatuut opgesteld waarbij het treasurybeleid van de stichting plaatsvindt binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 1 januari 2010, houdende regels over het beleggen en belenen van publieke middelen ("Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010"). In 2016 is bovengenoemde regeling gewijzigd in de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Ons treasurystatuut is in 2017 aangepast. SISR&G voert een zeer terughoudend financieel beleid en maakt op dit moment uitsluitend gebruik van de inzet van rekeningen-courant bij de ABN-AMRO bank. SISR&G maakt geen gebruik van derivaten, beleggingen of leningen. Vanuit het islamitische geloof is het tevens niet toegestaan rente-inkomsten te genereren.

5.2. Continuïteitsparagraaf

Met ingang van het verslagjaar 2013 zijn schoolbesturen verplicht om het toekomstperspectief van de organisatie op te nemen in een zogeheten continuïteitsparagraaf in het jaarverslag (bestuursverslag). De continuïteitsparagraaf richt zich ten eerste op de financiële gevolgen van toekomstige ontwikkelingen voor de drie jaren volgend op het verslagjaar. Ten tweede bevat de paragraaf een inhoudelijke en procesmatige beschrijving van het risicomanagement. Ten slotte vermeldt het bestuur hoe zij omgaat met de Code Goed Bestuur. SISR&G hecht aan deze paragraaf, maar merkt op dat deze blik op de toekomst uitgaat van de op dit moment bekende ontwikkelingen en voor een belangrijk deel een inschatting is.

5.3 Continuïteitsparagraaf SISR&G en toelichting

KENGETALLEN VERSLAGJAAR EN PROGNOSE 3 VOLGENDE JAREN

31 december	2018	2019	2020	2021
Personele bezetting in FTE				
Bestuur/Management	2,96	3,00	3,00	3,00
Onderwijzend Personeel	42,88	45,00	46,00	46,00
Overige medewerkers	11,85	13,00	13,50	14,00
	57,69	61,00	62,50	63,00
Leerlingen aantallen	754	755	755	750

BALANS VERSLAGJAAR EN PROGNOSE 3 VOLGENDE JAREN

31 december	2018	2019	2020	2021
ACTIVA				
Vaste Activa				
Immaterieel				
Materieel	1.216.254	1.216.254	1.216.254	1.216.254
Financieel				
	1.216.254	1.216.254	1.216.254	1.216.254
Fin. vast activa				
Waarborgsommen	48.750	48.750	48.750	48.750
Vlottende Activa				
Vorderingen	290.472	290.472	290.472	290.472
Overlopende Activa				
Liquide Middelen	3.245.119	3.086.859	2.927.233	2.746.307
	3.535.591	3.377.331	3.217.705	3.036.779
Totaal Activa	4.800.594	4.642.335	4.482.709	4.301.783
31 december	2018	2019	2020	2021
PASSIVA				
Eigen Vermogen				
Algemene Reserve	3.862.769	3.704.510	3.544.884	3.363.958
Bestemmingsreserve publiek				
Bestemmingsfonds publiek				
Bestemmingsreserve privaat	6.301	6.301	6.301	6.301
Bestemmingsfonds privaat				
	3.869.069	3.710.811	3.551.185	3.370.259
Voorzieningen	331.624	331.624	331.624	331.624
Langlopende schulden	55.966	55.966	55.966	55.966
Kortlopende schulden	543.934	543.934	543.934	543.934
Totaal Passiva	4.800.594	4.642.335	4.482.709	4.301.783

STAAT VAN BATEN EN LASTEN VERSLAGJAAR EN PROGNOSE 3 VOLGENDE JAREN

	2018	2019	2020	2021
Baten				
(Rijks)bijdragen	4.748.969	4.896.783	4.931.942	4.937.044
Ov. overheidsbijdragen	211.921	207.475	191.700	131.625
Overige baten	41.544	5.811	5.811	2.834
	5.002.433	5.110.069	5.129.453	5.071.503
Lasten				
Personele lasten	3.989.672	4.117.250	4.245.500	4.223.850
Afschrijvingen	169.693	158.429	158.429	158.429
Huisvestingslasten	257.343	418.500	381.500	381.500
Ov. instellingslasten	409.176	573.350	502.850	487.850
	4.825.883	5.267.529	5.288.279	5.251.629
Saldo baten en lasten	176.550	-157.460	-158.826	-180.126
Fin. baten en lasten	-844	-800	-800	-800
Buitengew. baten en lasten				
Incidentele baten en lasten				
Resultaat	175.706	-158.260	-159.626	-180.926

Toelichting

Personele bezetting en leerlingenaantallen

Op basis van onder andere de leerlingenontwikkeling, de geraamde loonkostenstijging en de ontwikkeling van de rijksinkomsten en gemeentelijke subsidies zal de personele formatie OP en OOP in de komende jaren licht groeien. De formatie bestuur/management zal stabiel blijven. We verwachten de komende jaren geen grote wijzigingen in de personele bezetting.

De waargenomen functie van directeur van Al Qalam door een tijdelijke kracht, zal per 1-8-2019 worden ingevuld door een aan te werven directeur of directrice.

Wel zullen steeds vaker uitzendkrachten en/of tijdelijke krachten worden ingezet vanwege het lerarentekort en/of om de niet structurele middelen (met name van de gemeente Gouda en de samenwerkingsverbanden) in te zetten.

Er zijn voldoende reserves en de liquiditeitspositie van SISR&G is zeer goed te noemen om extra uitgaven op te vangen.

De prognose is dat het resultaat de komende negatief zal zijn, uitgaande van de huidige wijze van bekostiging. Het is inmiddels duidelijk geworden dat het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid voor ons geen grote financiële gevolgen zal hebben. Het OAB van de gemeente Gouda behelst uitsluitend een subsidie voor de schakelklassen. Het is echter wel zo dat de subsidie voor de schakelklassen per jaar afhankelijk is van de besluitvorming bij de gemeente Gouda en daarmee dus niet structureel.

De personele bezetting en de daadwerkelijke invulling daarvan is mede afhankelijk van de arbeidsmarkt voor leraren.

Een aantal onderwijs ondersteunende personeelsleden zal op termijn doorstromen naar de functie van leerkracht. Het betreft gediplomeerde onderwijsassistenten die on the job doorleren voor leerkracht en later een opleiding aan de PABO zullen volgen.

Leerlingen

Voor de berekening van de toekomstige inkomsten van de meerjarenbegroting wordt gerekend met een voorzichtige maar realistische raming van het aantal (gewichten)leerlingen. Dit om te voorkomen dat we ons te rijk rekenen.

De ontwikkeling van het aantal leerlingen is als volgt:

Totaal aantal leerlingen

2018: 754

2019: 755

2020: 755

2021: 750

De weergegeven aantallen leerlingen voor de begroting 2019-2021 zijn de voorzichtige ramingen. Annoer kan, gezien de nieuwe huisvesting naar verwachting maximaal naar ongeveer 300 leerlingen doorgroeien, terwijl Al Qalam zal stabiliseren rond de 450 leerlingen. Beide scholen hanteren een forse wachtlijst.

Wel kan de blijvende onzekerheid over de langeretermijneffecten van de invoering van Passend Onderwijs nog van invloed zijn op de formatie-ontwikkeling. Dit geldt tevens voor het leerkrachtentekort.

Gezien de gerealiseerde leerlingaantallen, de prognosecijfers en het structureel aantal leerlingen dat op de wachtlijst staat verwachten wij voor de komende jaren een stabiel leerlingaantal. Een ander stabiliserend effect is dat zowel Al Qalam als Annoer de enige islamitische basisscholen zijn in de eigen regio. In beide regio's is er geen afstemming wat betreft leerlingstromen. De personele bezetting (aantal fte's) zal daarmee ook niet meer dan licht groeien.

Gemeentelijke prognoses laten in de regio's Gouda en Alphen aan den Rijn een dalende aantal kinderen in de basisschoolleeftijd zien, echter niet voor onze scholen.

Contractactiviteiten: In 2018 is een overeenkomst afgesloten met SHARP Electronics Benelux BV ten behoeve van het kopiëren.

5.4 Risicobeheersing en toezicht

B1. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risico en controlesysteem.

Onze administratie is uitbesteed aan Groenendijk Onderwijs BV, een administratiekantoor dat gespecialiseerd is in onderwijsinstellingen. Zij verzorgen onze gehele administratie, waaronder de loonadministratie en salarisbetalingen. Onze school maakt gebruik van de financiële faciliteiten en processen van ons administratiekantoor. De opzet, bestaan en werking van de AO/IC van het administratiekantoor wordt door een accountant vastgesteld. Op deze manier is invulling gegeven aan de planning- en controlcyclus. Ieder jaar wordt er door het bestuur een begroting opgesteld aan de hand van een model dat door het administratiekantoor wordt verstrekt. Hier zijn de actuele rekenregels inzake bekostiging vanuit het ministerie in verwerkt. Het bestuur heeft het beleid om zeer voorzichtig en gematigd te begroten. Deze begroting en de daaruit volgende meerjarenbegroting worden door het algemeen bestuur goedgekeurd. Binnen de kaders van deze begroting mogen de directies uitgaven doen en de dagelijkse bestuurder houdt hier toezicht op. Grote uitgaven dienen altijd door de dagelijks bestuur vooraf geaccordeerd te worden. Alle door de directeuren goedgekeurde facturen worden elektronisch ingediend bij de dagelijks bestuurder die ze, eventueel na controle, invoert in Pro-Active en ze vervolgens goedkeurt. Zo wordt middels het vier-ogen-principe het factuurproces op zeer zorgvuldige wijze vorm gegeven.

Teneinde de risico's zoveel mogelijk te beperken hanteert de stichting een planning & control cyclus waarbij de dagelijks bestuurder de ontwikkeling van de financiële prestaties volgt en hier ook periodiek verantwoording over aflegt richting het algemeen bestuur.

Concluderend kan gesteld worden dat onze stichting in control is: de bedrijfsvoering is op orde. Het weerstandvermogen (algemene reserve) blijft groot genoeg om risico's en onvoorziene uitgaven te kunnen dragen.

B 2. Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden.

Door een evenwichtig financieel beleid is Stichting islamitische scholen Rijn en Gouwe "in control". De risico's zijn in beeld waardoor bijsturen en waar nodig ingrijpen mogelijk is. Los van het feit dat het algemene overheidsbeleid een belangrijke factor is met een forse impact en onvoorspelbaarheid, zijn er 7 risico's die voor onze stichting van groot belang kunnen zijn.

Risico	Kapitaalbehoefte
1. Overschrijding formatiebudget. Risico voor hogere formatiekosten dan begroot, doordat het aantal leerlingen veel lager is dan verwacht door externe omstandigheden gelegen in bijvoorbeeld de politiek en media (grote imagoschade). Een ander majeur gevolg van een dergelijk gebeuren is het vertrek van meerdere leerkrachten. Immers, de scholen zijn extra kwetsbaar voor deze risico omdat er ook veel niet-moslims werken. Deze mensen staan al vaak prive onder druk vanwege het feit dat ze op een islamitische school werken.	Impact: Hoog EUR 0,9 M
2. Onderhoud gebouwen Soms zijn gebouwaanpassingen wenselijk op basis van de (onderwijskundige) doelen die SISR&G nastreeft, anders dan om bouwtechnische redenen. Deze aanpassingen worden niet opgenomen in het MJOP.	Impact: Midden EUR 0,2 M
3. Passend onderwijs De besturen van regulier en speciaal onderwijs zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het zoeken van een passende plek voor een leerling. Het risico bestaat dat het aantal verwijzingen te hoog is en/of dat er meer (school-/groeps-/individuele) arrangementen nodig zijn dan begroot, waardoor de kosten niet binnen het beschikbare budget blijven (dan wel niet het maximale leerrendement uit alle leerlingen gehaald kan worden).	Impact: Midden EUR 0,1 M
4. Risico naheffing personele afdrachten en uitkeringsposten Het risico bestaat dat pensioenen en sociale lasten niet juist/volledig afgedragen worden, dan wel een stijging in de premies niet begroot is (a.g.v. stijging WGA) en/of niet volledig wordt vergoed door de overheid (stille bezuiniging). Tenslotte bestaat het risico dat uitkeringskosten (met terugwerkende kracht) op SISR&G verhaald worden, wanneer niet aan alle voorwaarden van het participatiefonds voldaan wordt.	Impact: Midden EUR 0,1 M
6. Ziekteverzuim en vervanging SISR&G heeft besloten eigen risicodragers te worden. De Wet Werk en Zekerheid is daarnaast van toepassing op het bijzonder onderwijs. Er ontstaan risico's met betrekking tot vervangingen. Bij een stijgend ziekteverzuim bestaat het risico dat meer vervanging nodig is dan begroot.	Impact: Hoog EUR 0,2 M
7. Overige risico's Risico's zoals de inzet van uitzendkrachten door het lerarentekort en onvoorziene omstandigheden en incidenten.	Impact: Midden EUR 0,4 M
Totaal	EUR 1,9 M

Weerstandsvermogen

De bepaling van het risicoprofiel is van belang voor de bepaling van de hoogte van het weerstands-vermogen dat nodig is om de continuïteit te waarborgen.

Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten van risico's moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben.

In het weerstandsvermogen wordt de financieringsfunctie van materiële vaste activa uitgezonderd.

Dan resteert de formule: Weerstandsvermogen = (Eigen vermogen – MVA) / totale rijksbijdrage * 100 %, waarbij de streefwaarde tussen 5 en 25 % zou moeten liggen.

Volgens deze definitie heeft SISR&G een weerstandsvermogen ultimo 2018 van 55,86 % en ten opzichte van het gestelde maximum van 25 % dus 25,9 % overreserve. Bij totale Rijksbaten van ongeveer € 4.800.000 gaat het om een bedrag van € 1.240.000.

Naar onze mening is het hierboven gestelde in deze tijd echter niet goed van toepassing op een islamitisch schoolbestuur. Met name de risico's die islamitische scholen lopen door de aanhoudende negatieve bejegening vanuit de politiek (zowel landelijk als lokaal) en de media nopen tot een hoog weerstandsvermogen. Met name de opkomst van bepaalde politieke stromingen en de gevolgen daarvan baart het bestuur in dit opzicht grote zorgen. We moeten voorzorgsmaatregelen nemen. Immers, we moeten onze verantwoordelijkheid nemen voor ons personeel en onze leerlingen.

Onder normale omstandigheden is het uitgangspunt dat er sprake is van een range die ligt tussen de 5% en 25% procent, 5% wordt gezien als een laag risicoprofiel en 25% als een hoog risicoprofiel. Aangezien we een islamitische organisatie zijn ligt het voor de hand dat ons weerstandsvermogen hoog moet zijn i.v.m. het extreem hoge risicoprofiel. Bij de bepaling van bovengenoemde range is immers geen rekening gehouden met de in brede kring levende gedachte dat het islamitisch onderwijs een ongewenste ontwikkeling is en moet worden ontmoedigd. Deze ervaren maatschappelijke en politieke druk kan enorme gevolgen hebben, aangezien bijvoorbeeld ons personeelsbestand voor een groot deel uit niet-islamitische medewerkers bestaat. Uit gesprekken met deze medewerkers blijkt dat ze zich in prive steeds vaker moeten "verantwoorden" voor het werkzaam zijn bij een islamitische organisatie. Het bestuur heeft dan ook besloten het weerstandsvermogen te bepalen op 1,9 miljoen euro, circa 40% . Het betreft immers een reserve om extreme en nauwelijks beheersbare calamiteiten en imagoschade (politiek, media) het hoofd te kunnen bieden. Er is nog ruimte voor aanvullend beleid van circa 750.000 euro.

Het negatief begroten in de meerjarenbegroting 2019-2023 doet die ruimte afnemen met ruim het genoemde bedrag voor aanvullend beleid. Zie hieronder voor de kengetallen op basis van de meerjarenbegroting voor de periode 2019-2023.

Tussen het bestuur en haar administratieve dienstverlener, Groenendijk Onderwijs Administratie in Sliedrecht, is een Service Level Agreement van toepassing, of zijn nadere afspraken opgenomen in de bijlagen bij het contract.

Ontwikkeling kengetallen SISR&G op basis van de Meerjarenbegroting 2019 - 2023

Soort kengetal	Voorlopige							
	Signalering Inspectie	Streef- waarden	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Weerstandsvermogen incl. MVA	5,00%	60%	77,33%	72,61%	69,22%	66,44%	62,13%	57,51%
Weerstandsvermogen excl. MVA		40%	55,86%	50,94%	47,34%	43,63%	39,31%	34,73%
Solvabiliteit (incl. voorzien.)	30%		87,50%	87,08%	86,62%	86,05%	85,37%	84,57%
Liquiditeitsratio	0,75		6,34	6,21	5,92	5,58	5,21	4,82
Huisvestingsratio	> 9,5%		5,37%	7,98%	7,25%	7,30%	7,23%	7,16%
Rentabiliteit (1-jarig)	<-10%		3,51%	-3,08%	-3,11%	-3,57%	-3,94%	-4,16%

Balans 31 december	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Alle bedragen x € 1.000	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Activa						
Materiële vaste activa	1.170	1.172	1.174	1.175	1.177	1.179
Gebouwen en terreinen	46	44	42	41	39	37
Financiële vaste activa	49	49	49	49	49	49
Totaal vaste activa	1.265	1.265	1.265	1.265	1.265	1.265
Voorraden	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	290	290	290	290	290	290
Effecten	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	3.245	3.087	2.927	2.746	2.545	2.331
Totaal vlottende activa	3.535	3.377	3.218	3.037	2.836	2.622
Totaal activa	4.800	4.643	4.483	4.302	4.101	3.887
Passiva						
Eigen vermogen	3.869	3.711	3.551	3.370	3.169	2.955
Voorzieningen	331	332	332	332	332	332
Langlopende schulden	56	56	56	56	56	56
Kortlopende schulden	544	544	544	544	544	544
Totaal passiva	4.800	4.643	4.483	4.302	4.101	3.887

Hoofdrubrieken	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	€	€	€	€	€	€
Rijksbijdragen OCW	4.748.969	4.896.783	4.931.942	4.937.044	4.968.840	5.008.009
Overige overheidsbijdragen	211.921	207.475	191.700	131.625	131.265	130.525
Overige baten	41.544	5.811	5.811	2.834	305	0
Totaal baten	5.002.434	5.110.069	5.129.453	5.071.503	5.100.410	5.138.534
Personele lasten	3.989.672	4.117.250	4.245.500	4.223.850	4.268.750	4.317.850
Afschrijvingen	169.693	158.429	158.429	158.429	158.429	158.429
Huisvestingslasten	257.343	418.500	381.500	381.500	381.500	381.500
Overige lasten	409.176	573.350	502.850	487.850	491.850	493.850

Totaal lasten	4.825.884	5.267.529	5.288.279	5.251.629	5.300.529	5.351.629
Resultaat bedrijfsvoering	176.550	-157.460	-158.826	-180.126	-200.119	-213.095
Financiële baten	0	0	0	0	0	0
Financiële lasten	844	800	800	800	800	800
Resultaat	175.706	-158.260	-159.626	-180.926	-200.919	-213.895

6. Financiën

Het financiële beleid is in al haar aspecten en dimensies voor de korte, middellange en lange termijn gericht op de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs. In het financiële beleid staat de balans tussen de eisen van het onderwijs (het primaire proces) en het financiële perspectief centraal. De stichting heeft een solide bedrijfs-economische basis. De reserves en voorzieningen kunnen gedurende een langere periode exploitatietekorten opvangen. In de afgelopen jaren is veel bereikt. Bedrijfseconomisch loopt het goed, we hebben een degelijk financieel beleid. Ons financieel beleid is gericht op de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs. De balans tussen eisen die het onderwijs op korte termijn stelt en een meerjarenperspectief staan hierin steeds centraal. De omvang van ons weerstandsvermogen in relatie tot de risico's biedt ons voldoende ruimte om de komende jaren ruim te gaan investeren in de kwaliteitsversterking van het onderwijs. Het is van belang dat we bij het investeren de juiste afwegingen maken in relatie tot:

- Snel versus geleidelijk,
- structureel versus éénmalig,
- tijdelijk versus duurzaam en
- ruimhartig versus beheersbaar. Het onderwijsveld is volop in beweging. De demografische en politieke ontwikkelingen dwingen onderwijsinstellingen, waaronder onze stichting, na te denken over de wijze waarop ze goed onderwijs voor de toekomst kunnen blijven organiseren en borgen.

Wij zien dit als een kans en grijpen deze ontwikkelingen aan om onze organisatie verder te ontwikkelen en ook kwalitatief toekomstbestendiger te maken. Naast het kapitaal, ons personeel, zijn een bedrijfseconomisch gezonde organisatie en moderne huisvesting en inrichting, de belangrijkste randvoorwaarden voor goed onderwijs. Het financiële beleid voor de korte en lange termijn wordt bepaald door:

- Het strategische beleid.
- De specifieke beleidsdoelen binnen de maatschappelijke, economische en sociale ontwikkelingen.
- De werkelijke en te verwachten inkomsten en uitgaven.
- De investeringsplannen.

7. Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2018 en 31 december 2017. Deze geeft weer van wie de ontvangen middelen zijn (eigen vermogen of vreemd vermogen, de passivazijde van de balans) en hoe deze middelen zijn aangewend (de activa zijde). Onder het overzicht vindt u een verklaring van de voornaamste mutaties in de balans per 31-12-2018 ten opzichte van 31-12-2017.

Activa	31-12-2018	31-12-2017	Passiva	31-12-2018	31-12-2017
Immateriële vaste activa	0	0	Eigen vermogen	3.869.069	3.693.364
Materiële vaste activa	1.216.254	1.179.351	Voorzieningen	331.624	204.134
Financiële vaste activa	48.750	40.350	Langlopende schulden	55.966	70.921

Vorraden	0	0	Kortlopende schulden	543.934	456.829
Vorderingen	290.472	261.740			
Effecten	0	0			
Liquide middelen	3.245.119	2.943.807			
Totaal activa	4.800.594	4.425.248	Totaal passiva	4.800.594	4.425.248

Toelichting op de balans:

Activa:

De Materiële Vaste Activa zijn € 36.903 hoger dan per eind 2017.

De investeringen waren hoger dan de afschrijvingen. Er is bij Annoer met name geïnvesteerd in Technische Zaken € 17.000, Meubilair € 69.000, ICT € 8.000 en OLP en apparatuur € 22.000.

Bij Al Qalam is er met name aan Meubilair € 29.000, ICT € 29.000 en aan OLP € 32.000 geïnvesteerd.

De Financiële Vaste Activa is € 8.400 hoger dan per eind 2017.

De FVA hebben betrekking op waarborgsommen voor het gebruik van tablets in de klassen.

Er zijn in 2018 56 tablets in gebruik genomen. Hiervoor is € 8.400 aan waarborgsommen betaald.

De vorderingen zijn € 28.732 hoger. In 2017 was het saldo van de diverse vorderingen € 2.100.

In 2018 zijn de diverse vorderingen € 3.100. Dit betreft met name te ontvangen bijdrage van de gemeente Waddinxveen inzake leerlingenbegeleiding. Deze bedragen zijn in 2019 ontvangen. Vordering OCW is € 6.500 hoger. De vooruit ontvangen activa zijn € 20.000 hoger.

Het positieve resultaat is de voornaamste oorzaak van de toename van de liquide midden.

Analyse resultaat

De begroting van 2018 liet een negatief resultaat zien van € 33.948. Uiteindelijk resulteert een positief resultaat over 2018 van € 175.706: een verschil van € 209.654 met de begroting.

Het resultaat over 2017 was € 362.085 positief. In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan tussen het voorgaande boekjaar en begroting en een specificatie van de belangrijkste verschillen.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Verschil	Realisatie 2017	Verschil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	4.748.969	4.425.932	323.577	4.426.887	322.082
Overige overheidsbijdragen	211.921	208.270	3.651	311.602	-99.681
Overige baten	41.544	7.140	34.404	23.806	17.738
Totaal baten	5.002.434	4.640.802	361.632	4.762.294	240.140
Lasten					
Personele lasten	3.989.672	3.764.150	225.522	3.560.454	429.218

Afschrijvingen	169.693	158.950	10.743	192.192	-22.499
Huisvestingslasten	257.343	272.250	-14.907	248.212	9.131
Overige instellingslasten	409.176	478.950	-69.774	398.956	10.220
Totaal lasten	4.825.884	4.674.300	151.584	4.399.813	426.071
Saldo baten en lasten	176.550	-33.498	210.048	362.481	-185.931
Financiële baten en lasten	-844	-450	-394	-396	-448
Resultaat	175.706	-33.948	209.654	362.085	-186.379
Belastingen	0	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0	0
Resultaat na belastingen	175.706	-33.948	209.654	362.085	-186.379
Aandeel derden in resultaat	0	0	0	0	0
Nettoresultaat	175.706	-33.948	209.654	362.085	-186.379

Toelichting op de staat van baten en lasten:

Het resultaat over 2018 bedroeg € 175.706. Begroot was een negatief resultaat van € 33.948.
Een positief verschil van € 209.654.

De voornaamste oorzaken hiervoor zijn:

Positief

Extra vergoeding personeel in verband met de aanpassing bekostiging n.a.v. de CAO afspraken en groei.	€ 212.000
Hogere subsidie voor PAB (werkdrukmiddelen, prestatiebox en vervanging i.v.m. studieverlof en bekostiging asielzoekers)	€ 86.000
Bijdragen SWV	€ 25.000
Overige baten (personeel), VF, afrekening 2017	€ 22.000
Ontvangen ouderbijdragen.	€ 11.000
Overige personele lasten.	
Nascholing, schoolbegeleiding, kosten contractbasis en kosten Arbo.	€ 171.000
Uitkeringen Vervangingsfonds en UWV (niet begroot).	€ 125.000
Huisvestingslasten, huur, onderhoud,	€ 25.000
Overige instellingslasten, telefoonkosten, adm. en beheer, overige o.a. contributies, schoolgids, MR, materiele kosten extra ondersteuning, schakelklas en feesten en jubilea	€ 42.000
Leermiddelen	€ 24.000

Negatief

Lonen en salarissen: aanpassingen cao, salariskosten DIR/OP/OOP en salariskosten VF (niet begroot), salariskosten VVE/Schakelklas/Verlengde schooldag, ouderschapsverlof en onkostenvergoeding.	€ 412.575
---	-----------

Dotatie jubilea, wachtgelden, uitgaven werkdrukmiddelen en personele kosten extra ondersteuning.	€ 113.000
Afschrijvingen	€ 11.000
Huisvestingslasten, energie en schoonmaak	€ 9.800
Overige instellingslasten, administratie en beheer, accountants kosten, onderhoud inventaris en apparatuur, materiele kosten verlengde schooldag en schoolfonds	€ 16.000

Het resultaat over 2017 was € 362.085 positief. T.o.v. 2017 is het resultaat 2018 dus ongeveer € 188.000 negatiever.

De voornaamste oorzaken hiervoor zijn:

Positief

Rijksbijdrage, aanpassing bekostiging, werkdrukmiddelen en groei	€ 311.000
Ontvangen doorbetalingen SWV	€ 10.000
Gemeente subsidie, schakelklas en overige	€ 67.000
Overige baten en baten schoolfonds	€ 32.000
Overige personele lasten, schoolbegeleiding, Arbo, vergoeding toezichthouders en personele kosten contractbasis	€ 60.000
Uitkeringen	€ 46.000
Afschrijvingen	€ 23.000
Huisvestingslasten, huur, onderhoud en bewaking / beveiliging	€ 18.000
Overige instellingslasten, telefoon en inventaris en apparatuur, contributies, portiekosten, kantinekosten, schooltest, uitgaven schakelklas en verlengde schooldag en overige uitgaven	€ 36.000

Negatief

Gemeentelijke subsidie, Verlengde schooldag	€ 166.000
Overige baten, baten Auris en overige personele baten	€ 13.500
Lonen en salarissen, aanpassingen cao	€ 287.000
Overige personele lasten, nascholing, jubilea, wachtgelden, personele kosten extra ondersteuning en overige personele kosten	€ 248.000
Huisvestingslasten, dotatie onderhoudsvoorziening, energie en schoonmaak en heffingen	€ 29.000
Overige instellingslasten, culturele vorming, matr. Kst ondersteuning, schoolfonds en feesten en jubilea	€ 28.000
Leermiddelen	€ 46.000

Analyse kasstromen

Zie kasstroom financieel jaarverslag blz. 43

Treasuryverslag

De stichting hanteert een eigen treasurystatuut. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen in te richten.

Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed. De stichting heeft ook in 2018 een terughoudend financieel beleid gevoerd. Het bestuur heeft besloten om op geen enkele wijze aan beleggen en belenen te doen.

Alle rekeningen-courant rekeningen zijn ondergebracht bij de ABN-AMRO bank.

Kengetallen

Met betrekking tot de solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit en het weerstandsvermogen vermelden wij onderstaand de kengetallen:

Solvabiliteit:

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw.

De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de instelling op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie 1: Eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen.

Kengetal 2018:	80,6%
Kengetal 2017:	83,4%

Definitie 2: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen

Kengetal 2018:	87,5%
Kengetal 2017:	88,1%

Definitie 2 van de solvabiliteit geeft aan dat 87% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat slechts 13% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen.

Hieruit kan worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van de stichting goed is. De stichting is duidelijk in staat om aan haar verplichtingen op langere termijn te kunnen voldoen.

Liquiditeit:

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Kengetal 2018:	6,5
Kengetal 2017:	7,0

De liquiditeitsratio geeft aan dat 6,5 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit kortlopende verplichtingen aan kredietinstellingen, crediteuren, nog te betalen posten en de overlopende passiva.

De stichting heeft op 31 december 2018 de beschikking over € 3.245.119 aan liquide middelen en heeft daarnaast € 290.472 openstaan aan nog te ontvangen bedragen.

Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 543.934.

De liquiditeitspositie van de stichting is hierdoor goed te noemen.

In bovenstaande berekening is geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen voor 2018.

Rentabiliteit:

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

Definitie: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief rentebaten).

Kengetal 2018:	3,5%
Kengetal 2017:	7,6%

De rentabiliteit geeft aan hoeveel procent van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat.

De stichting heeft van de totale opbrengsten, te weten € 5.002.434, een resultaat behaald van € 175.706.

In vergelijking met vorig jaar is de ratio afgenomen, hetgeen aangeeft dat in het jaar 2018 procentueel meer lasten zijn verantwoord dan in het voorafgaande jaar 2017.

Huisvestingsratio:

Deze ratio geeft weer welk deel van de kosten wordt besteed uit huisvestingslasten (inclusief afschrijvingen over gebouwen).

Definitie: de huisvestingslasten inclusief afschrijvingen voor gebouwen gedeeld door de totale lasten.

Kengetal 2018:	5,4%
Kengetal 2017:	5,7%

Weerstandsvermogen:

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorziene tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

Definitie1: Het eigen vermogen minus de materiële vaste activa, uitgedrukt in een percentage van de rijksbijdrage OCW.

Kengetal 2018:	55,9%
Kengetal 2017:	56,8%

Definitie2: Het eigen vermogen incl. de materiële vaste activa, uitgedrukt in een percentage van de Rijksbijdrage OCW.

Kengetal 2018:	77,3%
Kengetal 2017:	77,6%

Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

In de definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt. De derde definitie onderkent dit risico, maar legt daarbij een verband tussen het vrije vermogen en de al dan niet doorlopende lasten.

B3. Rapportage toezichthoudend orgaan

Stichting Islamitische scholen Rijn en Gouwe, 31118.

In het kader van de verplichte paragraaf in het jaarverslag over de continuïteit van de organisatie dient het toezichthoudend (deel van het) bestuur (algemeen bestuur) in zijn verslag aan te geven op welke wijze het de dagelijks bestuurder ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en de financiële problematiek. Hierover kan worden gezegd dat in de vergaderingen alle relevante beleidsvraagstukken systematisch aan de orde worden gesteld en dat het toezichthoudend (deel van het) bestuur actief heeft geadviseerd en ondersteund bij de te maken keuzes. Datzelfde geldt voor de financiële aspecten van de stichting die in de vorm van begroting, meerjarencijfers en tussentijdse rapportages over het lopende jaar onderwerp van bespreking zijn met de dagelijks bestuurder in de vergaderingen van het bestuur. Tweemaandelijks heeft zowel de voorzitter als de penningmeester een klankbordoverleg met de dagelijks bestuurder. Naast de inbedding van het systeem van de interne beheersing, vindt monitoring van beleid plaats door het administratiekantoor. In 2018 was dat Groenendijk Onderwijs. De dagelijks bestuurder, ondersteund door Groenendijk Onderwijs, draagt er zorg voor dat gedane aanbevelingen, die door de externe accountant, medewerkers van het administratiekantoor en eventuele overige partijen op het gebied van interne beheersing zijn gedaan, worden uitgevoerd. Hierover wordt aan het algemeen bestuur gerapporteerd.

Het algemeen bestuur is van mening dat het gehele stelsel van interne beheersing bijdraagt aan het rechtmatig en doelmatig realiseren van de doelstellingen van de stichting.

In het verslagjaar vergaderde het algemeen bestuur vier keer. Hierin werd onder meer goedkeuring gehecht aan het Jaarverslag 2017 en de Begroting 2019.

Zowel uit de voornoemde documenten alsook uit het voorliggende Jaarverslag 2018 blijkt, dat de Stichting Islamitische scholen Rijn en Gouwe er goed voorstaat. De kwaliteit van het onderwijs is op orde en waar er verbeteringen nodig zijn, worden deze onderkend en uitgevoerd. Er is er sprake van een dynamisch personeelsbeleid, selectief gericht op het aantrekken en behouden van kwaliteit, met nadruk op ontwikkelkansen voor de individuele personeelsleden, hoewel dit steeds moeilijker wordt door het lerarentekort. Er is een actief beleid om ouders bij de scholen te betrekken, niet alleen in termen van georganiseerde medezeggenschap, maar ook door het stimuleren van ouderbetrokkenheid bij activiteiten van de school. Veel ouders verrichten vrijwilligerswerk op de scholen.

In het verslagjaar heeft de GMR deelgenomen aan een vergadering van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen bestuur constateert met genoegen, dat de GMR voluit zijn professionele verantwoordelijkheden neemt en daarbij hoge eisen stelt aan transparantie en communicatie.

In 2018 hebben de leden van het Algemeen bestuur beide scholen bezocht. De ervaringen hiermee zijn zeer positief, zowel in de beleving van de docenten als van de toezichthouders. Er is sprake van een hele positieve en dynamische sfeer op de scholen.

Medio 2017 ontstond er door vertrek een vacature in de Raad van Toezicht. Het is een lang proces geweest om de vacature te vervullen, aangezien we hoge eisen stellen. Dit is per april 2019 gelukt.

Het Algemeen bestuur kijkt, ondanks de lange periode, positief terug op de procedure, in goed overleg met betrokken belanghebbenden.

Ook in het verslagjaar heeft de Raad van Toezicht zijn eigen bezoldigingsbeleid tegen het licht gehouden. We hebben besloten om het huidige beleid ook voor 2019 toe te passen. We houden het bij een vergoeding van maximaal 1500 euro om de reiskosten e.d. te dekken.

Samenstelling Algemeen Bestuur

M. Belhassoui Voorzitter

M. Sabab Secretaris en penningmeester

Vacature

Zelfevaluatie

Overeenkomstig artikel 23 lid 5 van de Code Goed Bestuur heeft het algemeen Bestuur een gesprek met elkaar gevoerd over het eigen functioneren. Doel van deze zelfevaluatie is om als bestuurders-toezichhouders c.q dagelijks bestuurder kritisch naar het eigen functioneren te kijken, dit met elkaar te delen en van daaruit zo concreet mogelijke verbeteringen door te voeren.

Nevenwerkzaamheden algemeen bestuur

De heer Sabab heeft als hoofdwerkzaamheid het zijn van ondernemer in de rijscholenwereld. Hij is eigenaar van een rijschool.

De heer Belhassoui is financieel adviseur.

Taken van het Algemeen Bestuur

Het houden van toezicht door:

- Toezicht vooraf: vooral goedkeuring van besluiten en voornemens van de dagelijks bestuurder.
 - Toezicht achteraf: monitoren van het functioneren van de instelling en het functioneren van de dagelijks bestuurder. ('bewaken dat het goed gaat').
 - Het uitoefenen van statutaire en wettelijke bevoegdheden, waaronder de goedkeuringsbevoegdheid van het strategisch beleidsplan, het jaarverslag en de begroting.
 - Advies- en klankbordfunctie ten behoeve van dagelijks bestuurder, op eigen initiatief van de toezichthouder individueel of als collectief, als reactie op een vraag van de directeur bestuurder aan een toezichthouder of toezichthouders.
- Het gevraagd en ongevraagd adviseren en klankborden heeft een antennefunctie en kan een brug slaan naar de maatschappij.
- Het optreden als werkgever van de dagelijks bestuurder, zoals het bepalen van omvang en structuur van het bestuur, het benoemen en ontslaan van de dagelijks bestuurder, het bepalen van diens arbeidsvoorwaarden en het realiseren van de jaarlijkse evaluatie van de dagelijks bestuurder.
 - Het aanwijzen van de externe accountant. Deze toezichthoudende taken zijn in 2017 uitgevoerd.

Verslag over afgelopen jaar

Het toezichthoudend bestuur is in verslagjaar 2018 vier keer formeel in openbare vergadering bij elkaar geweest en heeft zich, onder andere bezig gehouden met de volgende onderwerpen:

- Onderwijsresultaten/opbrengsten
- Werving toezichthouder
- Accountantsverslag 2017
- Eigen Risicodragerschap vervangingsfonds
- Benoeming directeurs
- AVG
- Huisvesting
- Bestuursformatieplan
- Begroting 2019
- Jaarverslag en jaarrekening 2017
- Leerlingaantallen
- Identiteit
- Zelfevaluatie
- Gesprek GMR
- Beoordelen dagelijks bestuurder en WNT
- Honorering algemeen bestuur
- Ziekteverzuim
- Schoolbezoeken
- Algemene ontwikkelingen op bestuursniveau (o.a. veiligheid, kwaliteit)

Daarnaast spraken gedurende het jaar leden van het algemeen bestuur zeer regelmatig met de dagelijks bestuurder over algemene beleidsaangelegenheden en ad hoc vraagstukken.

Werkbezoeken aan de scholen

Om zelf informatie te vergaren is er in 2018 aan elke school een Informatief bezoek gebracht. Op deze wijze zijn de toezichthouders beter in staat goed in te schatten wat er op de werkvloer" op de scholen speelt en realistische beelden tijdens de vergaderingen over het schoolgebeuren te hebben. Vanuit de scholen is wederom aangegeven dat men deze actieve betrokkenheid zeer op prijs stelt.

Burgerschap en identiteit

Zowel het dagelijks bestuur als het algemeen bestuur zijn zeer content over de wijze waarop de verschillende 'identiteiten' (van liberaal islamitisch tot orthodox islamitische leerlingen en tevens islamitische en niet-islamitische leerkrachten) kunnen gedijen binnen de scholen.

Organisatie

Het dagelijks bestuur heeft intensief contact met de scholen en doet verslag aan het algemeen bestuur in de gezamenlijke vergaderingen en tijdens bezoeken aan de scholen.

Conclusie

Het algemeen bestuur heeft zijn werkzaamheden in het verslagjaar 2018 met veel plezier verricht. Wij zijn erkentelijk voor de ondervonden openheid en plezierige gesprekken met de dagelijks bestuurder en de medewerkers van onze scholen. Voorts spreken wij onze waardering uit voor de inzet en capaciteiten van de dagelijks bestuurder, leerkrachten, ondersteunende medewerkers en vrijwilligers.

M. Belhassiouli
Voorzitter bestuur

KENGETALLEN

	2018	2017
Liquiditeit (<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>)	6,50	7,02
Solvabiliteit 1 (<i>Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	80,60	83,46
Solvabiliteit 2 (<i>Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	87,50	88,07
Rentabiliteit (<i>Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	3,51	7,60
Weerstandvermogen excl. MVA (<i>Eigen vermogen - materiële vaste activa) / rijksbijdragen * 100%</i>)	55,86	56,79
Weerstandvermogen incl MVA (<i>Eigen vermogen / (totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	77,34	77,55
Huisvestingsratio (<i>Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen / totale lasten * 100 %</i>)	5,37	5,68
Personele lasten / totale lasten + fin. lasten (in %)	82,66	80,92
Materiële lasten / totale lasten + fin. lasten (in %)	17,34	19,08

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen.

Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestingslasten t.o.v. de totale lasten.

B1 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Als ondergrens voor de te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar wordt € 500 aangehouden.

De overige activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:

Aanpassingen gebouw/verbouwingen: variërend van 15 jaar t/m 40 jaar

Technische zaken: diverse afschrijvingstermijnen op basis van geschatte levensduur.

Meubilair: alle meubilair, met uitzondering van het speellokaal, 20 jaar; inrichting speellokaal 30 jaar.

Klim- klautertoestellen buiten 15 jaar. Diverse 10 jaar

ICT: tablets 3 jaar; computers, servers en printers 5 jaar; netwerkbekabeling 20 jaar; interactief schoolbord 10 jaar

Onderwijsleerpakket: methoden, apparatuur (zoals koelkast, tv, projectoren) 8 jaar.

Voor activa aangeschaft vóór 1 januari 2010 kunnen afwijkende termijnen gelden.

Vorderingen

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van

oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

De voorzieningen zijn verdeeld naar langlopend en kortlopend. Kortlopend heeft betrekking op het deel van de voorziening met een looptijd van maximaal één jaar. Het langlopend deel op het deel met een looptijd langer dan één jaar.

Voorziening jubilea:

Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Voor de berekening is uitgegaan van de datum van indiensttreding van de medewerker in het onderwijs. Vanaf deze datum bouwt de medewerker aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Er is rekening gehouden met een variabele blijfkans en een rekenrente van 1 %. Voor instellingen met een aantal FTE van 50 of meer wordt gerekend met € 800 per FTE. Gelet op de omvang van de organisatie (meer dan 50 FTE) wordt de voorziening bepaald op € 800 per FTE.

Voorziening Duurzame Inzetbaarheid:

Op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs moet voor de gespaarde uren op basis van het ouderenverlof (werknemers van 57 jaar en ouder) een voorziening worden aangelegd. Deze voorziening is gebaseerd op een vooraf ingediend plan hoe deze uren de komende vijf jaren worden ingezet. De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen), vermenigvuldigd met de loonkosten per uur. Alleen de bijdrage van de werkgever is in de voorziening berekend. Er is gerekend met een opnamekans van 80% en een rekenrente van 1% (gebaseerd op het model zoals beschikbaar is gesteld door de PO Raad).

Voorziening groot onderhoud:

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten voor cyclisch groot onderhoud voor de komende 10 jaar op basis van het meerjarenonderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht.

Voor de voorziening groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van de overgangsregeling zoals verwoord in de RJO artikel 4 lid 1c.

Langlopende en kortlopende schulden en overige verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

De tot op heden ontvangen investeringssubsidies die dienen ter dekking van afschrijvingslasten van materiële vaste activa in de volgende jaren zijn ook opgenomen onder de langlopende schulden. In de jaarrekening 2016 waren deze nog verantwoord onder de kortlopende schulden; in de vergelijkende cijfers is dit aangepast.

Kasstroomoverzicht

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

RESULTAATBEPALING

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

(Rijks)bijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2018 is 97%
Per ultimo 2017 was deze 104,4%

Afschrijvingen

Materiële Vaste Activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

FINANCIELE INSTRUMENTEN

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

B2 BALANS PER 31 december 2018

(na verwerking resultaatbestemming)

		31 december 2018	31 december 2017
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1		
Gebouwen en terreinen		46.356	48.150
Technische zaken		98.146	89.763
Meubilair		681.564	634.102
ICT		188.530	214.442
OLP en apparatuur		201.658	192.896
		1.216.254	1.179.351
Financiële vaste activa	2		
Waarborgsommen		48.750	40.350
		48.750	40.350
Vlottende activa			
Vorderingen	3		
Ministerie van OCW		230.964	224.450
Overige overlopende activa		53.421	33.053
Overige vorderingen		6.086	4.237
		290.472	261.740
Liquide middelen	4	3.245.119	2.943.807
		<u>4.800.594</u>	<u>4.425.248</u>

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

B2 BALANS PER 31 december 2018
(na verwerking resultaatbestemming)

		31 december 2018		31 december 2017
		€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen	5			
Algemene reserve		3.862.768		3.693.364
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)		<u>6.301</u>		<u>0</u>
		3.869.069		3.693.364
Voorzieningen	6			
Personeelsvoorzieningen		46.898		42.720
Overige voorzieningen		<u>284.726</u>		<u>161.414</u>
		331.624		204.134
Langlopende schulden	7			
overige langlopende schulden		<u>55.966</u>		<u>70.921</u>
		55.966		70.921
Kortlopende schulden	8			
Crediteuren		157.309		54.229
Belastingen en premies sociale verzekeringen		165.076		152.485
Schulden terzake van pensioenen		39.035		36.975
Overige kortlopende schulden		14.487		43.383
Overlopende passiva		<u>168.028</u>		<u>169.757</u>
		543.934		456.829
		<u>4.800.594</u>		<u>4.425.248</u>

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn**B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018**

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Baten			
(Rijks)bijdragen	4.748.969	4.425.392	4.426.887
Overige overheidsbijdragen en subsidies	211.921	208.270	311.602
Overige baten	41.544	7.140	23.806
	5.002.434	4.640.802	4.762.294
Lasten			
Personele lasten	3.989.672	3.764.150	3.560.454
Afschrijvingen	169.693	158.950	192.192
Huisvestingslasten	257.343	272.250	248.212
Overige instellingslasten	409.176	478.950	398.956
	4.825.884	4.674.300	4.399.813
Saldo baten lasten	176.550	-33.498	362.481
Financiële baten en lasten			
Financiële lasten	844	450	396
Financiële baten en lasten	-844	-450	-396
Resultaat	175.706	-33.948	362.085

B4 KASSTROOMOVERZICHT 2018

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de Indirecte methode. Hierbij wordt het saldo van baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

	2018		2017	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		176.550		362.481
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	169.693		192.192	
- Mutaties voorzieningen	<u>127.490</u>		<u>21.678</u>	
		297.183		213.869
Veranderingen in vlottende middelen				
- Vorderingen	-28.732		5.585	
- Kortlopende schulden	<u>87.106</u>		<u>67.140</u>	
		58.374		72.725
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		532.107		649.076
- Betaalde interest	<u>-844</u>		<u>-396</u>	
		-844		-396
Kasstroom uit operationele activiteiten		531.262		648.680
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-206.595		-527.090	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0		46.875	
Mutaties leningen u/g	<u>-8.400</u>		<u>-32.100</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-214.995		-512.315
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	<u>-14.955</u>		<u>-14.117</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-14.955		-14.117
Mutatie liquide middelen		<u>301.312</u>		<u>122.248</u>
Beginstand liquide middelen	2.943.807		2.868.434	
Mutatie liquide middelen	<u>301.312</u>		<u>75.373</u>	
Eindstand liquide middelen		<u>3.245.119</u>		<u>2.943.807</u>

B5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
1 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	46.356	48.150
Technische zaken	98.146	89.763
Meubilair	681.564	634.102
ICT	188.530	214.442
OLP en apparatuur	201.658	192.896
	<u>1.216.254</u>	<u>1.179.351</u>

	Gebouw- en en terreinen	Tech- nische zaken	Meubilair	ICT	OLP en appara- tuur	Totaal
	€	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde 31 december 2017</i>						
Aanschafwaarde	53.832	104.898	793.740	446.723	480.393	1.879.586
Cumulatieve afschrijvingen	-5.682	-15.136	-159.639	-232.281	-287.497	-700.235
Boekwaarde 31 december 2017	<u>48.150</u>	<u>89.763</u>	<u>634.102</u>	<u>214.442</u>	<u>192.896</u>	<u>1.179.351</u>
<i>Mutaties</i>						
Investerings	0	16.877	98.111	37.460	54.147	206.595
Afschrijvingen	-1.794	-8.494	-50.649	-63.372	-45.384	-169.693
Mutaties boekwaarde	<u>-1.794</u>	<u>8.383</u>	<u>47.463</u>	<u>-25.912</u>	<u>8.763</u>	<u>36.902</u>
<i>Boekwaarde 31 december 2018</i>						
Aanschafwaarde	53.832	121.775	891.852	484.183	534.540	2.086.182
Cumulatieve afschrijvingen	-7.477	-23.630	-210.287	-295.653	-332.881	-869.928
Boekwaarde 31 december 2018	<u>46.356</u>	<u>98.146</u>	<u>681.564</u>	<u>188.530</u>	<u>201.658</u>	<u>1.216.254</u>

Afschrijvingspercentages

t/m

Gebouwen en terreinen	2,50 %	3,33 %
Technische zaken	5,00 %	10,00 %
Meubilair	3,33 %	10,00 %
ICT hardware	10,00 %	33,33 %
OLP en apparatuur	6,66 %	20,00 %

	31-12-2018	31-12-2017		
	€	€		
2 Financiële vaste activa				
Waarborgsommen	48.750	40.350		
	<u>48.750</u>	<u>40.350</u>		
Waarborgsommen				
Waarborgsommen	48.750	40.350		
	<u>48.750</u>	<u>40.350</u>		
	Boek- waarde 1-1-18	Investeringen 2017	Desinvestering 2017	Boek- waarde 31-12-18
	€	€	€	€
Waarborgsommen	40.350	8.400	0	48.750
	<u>40.350</u>	<u>8.400</u>	<u>0</u>	<u>48.750</u>
	31-12-2018	31-12-2017		
	€	€		
3 Vorderingen				
Ministerie van OCW	230.964	224.450		
Overige vorderingen	6.086	4.237		
Overige overlopende activa	53.421	33.053		
	<u>290.472</u>	<u>261.740</u>		
Ministerie van OCW				
Bekostiging OCW	230.964	224.450		
	<u>230.964</u>	<u>224.450</u>		
Overige vorderingen				
Vervangingsfonds inzake salariskosten	2.932	2.135		
Overige vorderingen	3.154	2.102		
	<u>6.086</u>	<u>4.237</u>		
Overige overlopende activa				
Vooruitbetaalde kosten	53.421	33.053		
	<u>53.421</u>	<u>33.053</u>		

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
4 Liquide middelen		
Kasmiddelen	838	281
Banktegoeden	<u>3.244.281</u>	<u>2.943.526</u>
	<u>3.245.119</u>	<u>2.943.807</u>
Kasmiddelen		
Kas scholen	<u>838</u>	<u>281</u>
	<u>838</u>	<u>281</u>
Banktegoeden		
Betaalrekening bestuur	3.236.858	2.943.515
Betaalrekening school	<u>7.423</u>	<u>12</u>
	<u>3.244.281</u>	<u>2.943.526</u>

PASSIVA

5 Eigen vermogen

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1- 2018	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12- 2018
Algemene reserve	3.693.364	169.404	0	3.862.768
Bestemmingsreserves privaat (B)				
Reserve schoolfonds	0	6.301	0	6.301
	0	6.301	0	6.301
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	0	6.301	0	6.301
Eigen vermogen	<u>3.693.364</u>	<u>175.706</u>	<u>0</u>	<u>3.869.069</u>
Totaal vermogen	<u>3.693.364</u>	<u>175.706</u>	<u>0</u>	<u>3.869.069</u>

	Saldo 1-1- 2018	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Saldo 31-12- 2018
6 Voorzieningen					
Personeel:					
Jubilea	42.720	4.178	0	0	46.898
	42.720	4.178	0	0	46.898
Overig:					
Onderhoud	161.414	47.000	76.312	0	284.726
	161.414	47.000	76.312	0	284.726
Voorzieningen	<u>204.134</u>	<u>51.178</u>	<u>76.312</u>	<u>0</u>	<u>331.624</u>

	Kort < 1 jaar	Middellang 1 - 5 jaar	lang > 5 jaar	Totaal
Jubilea	491	6.699	39.708	46.898
Onderhoud	159.910	31.947	92.869	284.726
	160.401	38.646	132.577	331.624

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
7 Langlopende schulden		
overige langlopende schulden	55.966	70.921
	<u>55.966</u>	<u>70.921</u>
	Boek- Mutaties Boek- Looptijd Looptijd	
	waarde 2018 waarde	> 1 jaar >5 jaar
	01-01- 31-12-	
	18 18	
	€ € € € €	
Vooruit ontv. investeringssubs. gem. langl.	56.160 -9.144 47.016 31.327 15.689	
Vooruit ontv. investeringssubs. Rijk langl.	14.762 -5.811 8.950 8.950 0	
	<u>70.921 -14.955 55.966 40.278 15.689</u>	

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
8 Kortlopende schulden		
Crediteuren	157.309	54.229
Belastingen en premies sociale verzekeringen	165.076	152.485
Schulden terzake van pensioenen	39.035	36.975
Overige kortlopende schulden	14.487	43.383
Overlopende passiva	168.028	169.757
	<u>543.934</u>	<u>456.829</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	142.809	90.571
Premies sociale verzekeringen	0	45.413
Premie vervangingsfonds / participatiefonds	22.267	16.501
	<u>165.076</u>	<u>152.485</u>
Overige kortlopende schulden		
Overige kortlopende schulden	14.487	43.383
	<u>14.487</u>	<u>43.383</u>
Overlopende passiva		
OCW niet geoormerkt: lerarenbeurs	0	4.056
Nog te betalen vakantiegeld	115.784	110.487
Vooruitontvangen investeringssubsidies gemeente	24.029	22.511
Vooruitontvangen investeringssubsidies OCW	5.811	7.141
Vooruitontvangen bedragen	10.299	13.450
Overige	12.106	12.112
	<u>168.028</u>	<u>169.757</u>

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

Model G Specificatie posten OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond?	
	Kenmerk	datum			Ja (aankruisen wat van toepassing is)	Nee
Studieverlof	853626-1	20-09-2017	6.953	6.953	☒	☐
	totaal		6.953	6.953		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule (Regeling ROS art. 13 lid 2 sub b)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale lasten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	datum				
			EUR	EUR	EUR	EUR
	totaal		0	0	0	0

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Saldo 01-01-2018	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale lasten 31- 12-2018	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Kenmerk	datum						
			EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
	totaal		0	0	0	0	0	0

B6 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Baten

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
(Rijks)bijdragen			
Vergoeding personeel	3.298.567	3.085.896	3.102.133
Vergoeding Materiële Instandhouding	566.666	566.648	551.133
Vergoeding PAB	539.303	461.691	460.042
Niet-geoordeelde subsidies	136.113	127.757	116.080
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	208.321	183.400	197.498
	<u>4.748.969</u>	<u>4.425.392</u>	<u>4.426.887</u>

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Gemeente: vergoeding declarabele kosten	0	0	484
Gemeente: verlengde schooldag	0	0	165.970
Gemeente: subsidie schakelklas	185.760	185.760	123.540
Gemeente: overige vergoedingen	3.000	0	0
Gemeente: vrijval investeringssubsidies	23.161	22.510	21.608
	<u>211.921</u>	<u>208.270</u>	<u>311.602</u>

Overige baten

Baten cluster 1 en 2	875	0	2.188
Vrijval investeringssubsidie OCW	7.141	7.140	11.866
Ouderbijdragen	11.085	0	0
Overige baten personeel	0	0	8.785
Overige baten	22.443	0	968
	<u>41.544</u>	<u>7.140</u>	<u>23.806</u>

Lasten

Personele lasten

Lonen en salarissen	2.680.213	3.270.250	2.491.350
Sociale lasten	659.878	0	576.170
Pensioenlasten	342.734	0	327.885
Overige personele lasten	432.189	493.900	244.664
Uitkeringen (-/-)	-125.342	0	-79.616
	<u>3.989.672</u>	<u>3.764.150</u>	<u>3.560.454</u>

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Lonen en salarissen			
Salariskosten directie	284.636	263.850	212.523
Salariskosten OP	2.538.059	2.425.000	2.231.468
Salariskosten OOP	419.365	381.600	428.083
Salariskosten t.l.v. vervangingsfonds	48.070	0	18.352
Salariskosten vervanging eigen rekening	924	0	2.278
Salariskosten zw gerelateerde vervanging	7.255	0	734
Salariskosten SWV (extra ondersteuning)	29.239	0	64.915
Salariskosten gem. VVE	25.544	0	67.933
Salariskosten gem. Schakelklas	176.420	167.000	146.334
Salariskosten gem. Verlengde schooldag	87.792	0	137.387
Onkostenvergoeding via salaris	10.776	1.000	11.086
Salariskosten ouderschapsverlof	28.229	2.000	44.759
BAPO kosten	26.516	29.800	29.553
Correctie sociale lasten	-659.878	0	-576.170
Correctie pensioenen	-342.734	0	-327.885
	<u>2.680.213</u>	<u>3.270.250</u>	<u>2.491.350</u>
Sociale lasten			
Sociale lasten	659.878	0	576.170
	<u>659.878</u>	<u>0</u>	<u>576.170</u>
Pensioenlasten			
Pensioenlasten	342.734	0	327.885
	<u>342.734</u>	<u>0</u>	<u>327.885</u>
Overige personele lasten			
Nascholing	24.947	40.000	16.630
Kosten schoolbegeleiding	0	17.500	10.419
Mutatie VU/EJU	-249	0	331
Kosten Arbo	17.641	20.500	20.449
Dotatie voorziening jubilea	4.178	0	1.643
Wachtgelders niet vergoed PF	14.348	0	12.171
Vergoeding toezichthouders	0	0	4.500
Overige personeelskosten	53.257	56.500	26.794
Kosten werkdrukvermindering	50.932	0	0
Personele kosten contractbasis	63.971	200.000	106.680
Personele kosten extra ondersteuning (LGF)	203.165	159.400	45.047
	<u>432.189</u>	<u>493.900</u>	<u>244.664</u>
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-)	-125.342	0	-79.616
	<u>-125.342</u>	<u>0</u>	<u>-79.616</u>

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

Personeelsbezetting

	2018	2017
	Aantal FTE's	Aantal FTE's
DIR	2,96	2,69
OP	42,88	42,59
OOP	11,85	12,86
	<u>57,69</u>	<u>58,14</u>

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Afschrijvingen			
Gebouwen en terreinen	1.794	1.800	1.794
Technische zaken	8.494	11.225	6.671
Meubilair	50.649	51.150	44.789
ICT	63.372	53.875	50.792
OLP en apparatuur	45.384	40.900	41.269
Desinvesteringen activa	0	0	46.875
	<u>169.693</u>	<u>158.950</u>	<u>192.192</u>

Huisvestingslasten			
Huur huisvesting/terrein	19.377	20.000	22.125
Dotatie onderhoudsvoorziening	47.000	47.000	37.000
Onderhoud gebouw/installaties	15.719	34.250	25.960
Energie en water	65.200	60.000	63.540
Schoonmaakkosten	91.148	86.500	75.055
Heffingen	17.173	18.500	16.116
Bewaking en beveiliging	1.630	6.000	7.483
Overige huisvestingslasten	97	0	932
	<u>257.343</u>	<u>272.250</u>	<u>248.212</u>

Overige instellingslasten

Administratie- en beheerslasten

Administratie en beheer	36.525	35.000	36.666
Reis- en verblijfkosten	35	750	663
Accountantskosten	5.657	4.000	5.445
Telefoonkosten	-41	3.350	1.704
Overige administratie- en beheer	1.963	9.500	1.672
	<u>44.140</u>	<u>52.600</u>	<u>46.150</u>

Inventaris en apparatuur

Onderhoud vervanging meubilair	7.374	2.000	12.310
	<u>7.374</u>	<u>2.000</u>	<u>12.310</u>

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
<i>Overige</i>			
Representatiekosten	28	750	60
Contributies	13.206	19.500	15.305
Excursies / werkweek / sport	614	500	0
Buitenschoolse activiteiten	163	250	0
Schoolgids	0	2.000	0
Medezeggenschap	50	3.000	0
Verzekeringen	3.649	4.000	3.038
Portiekosten / drukwerk	2.647	3.500	3.596
Kantinekosten	447	0	1.177
Culturele vorming	21.876	25.000	7.376
Schooltest / onderzoek / begeleiding	0	2.500	3.110
Materiele kosten extra ondersteuning	4.230	20.000	0
Mat. kst Schakelklas	13.965	20.000	24.499
Mat.kst. Verlengde schooldag	3.177	0	31.064
Lasten schoolfonds	4.784	0	0
Feesten en jubilea	5.013	12.000	1.431
Overige uitgaven	124	3.000	12.645
	<u>73.972</u>	<u>116.000</u>	<u>103.301</u>

Leermiddelen (PO)

Onderwijsleerpakket	183.502	171.600	144.799
Informatietechnologie	72.220	110.750	59.921
Kopieerkosten	27.967	26.000	32.474
	<u>283.690</u>	<u>308.350</u>	<u>237.194</u>

Totaal Overige instellingslasten

<u>409.176</u>	<u>478.950</u>	<u>398.956</u>
----------------	----------------	----------------

Financiële baten en lasten

Financiële lasten

Overige financiële lasten	844	450	396
	<u>844</u>	<u>450</u>	<u>396</u>

Totaal financiële baten en lasten

<u>-844</u>	<u>-450</u>	<u>-396</u>
-------------	-------------	-------------

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	5.657	4.250	5.445
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle-diensten	0	0	0
	<u>5.657</u>	<u>4.250</u>	<u>5.445</u>

In de kosten voor onderzoek van de jaarrekening is een afrekening over de controle van voorgaand jaar opgenomen.

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

B7 Overzicht verbonden partijen

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische Vorm 2018	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen	Resultaat Art.2:403 jaar 2018 BW	Deelname	Consolidatie
				Vermogen 31-12-2018 EUR		%	
					EUR	Ja/Nee	Ja/Nee
SWV Rijnstreek	Stichting	Alphen a/d Rijn	4	NB	NB	nee	0 nee
SWV PO Midden Holland	Stichting	Gouda	4	NB	NB	nee	0 nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Art. 2:403 BW:Nee invullen, tenzij SWV als rechtspersoon behoort tot een groep.